

Christmas Special

Our Christmas Greetings to
CONNECTICUT & MASSACHUSETTS

FLORIDA, MAINE, NEW YORK, & RHODE ISLAND

Edistysmielisten ihmisten
edistysmielinen sanomalehti

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Poliittisen ja taloudellisen
kansanvallan puolesta

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Torstaina, joulukuun 5 p. 1985 Thurs. December 5, 1985

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY

- 81 vuosikerta Vol. LXXXI No. 48 -35¢

MAAILMAN ERI KULMILTA

400 000 osoitti mieltä Chilessä

SANTIAGO Chile - Satojatuhansia ihmisiä osallistui Chilen pääkaupungissa Santiagossa viime viikon järjestettyyn mielenosoitukseen. Siinä vaadittiin presidentti Augusto Pinochetin hallituksen eroa ja demokratian palauttamista.

Poliisit ja nuorisoryhmät kävivät mielenosoituksen jälkeen yhteenottoja. Poliisit käyttivät kyynelkaasua ja vesirykettä karkottaakseen nuorisojoukot, jotka yrittivät pysäyttää katusulkuja.

Mielenosoitus oli suurin, mitä Chilessä on viime vuosina järjestetty. Järjestäjien mukaan siihen osallistui miljoona ihmistä, poliisin arvion mukaan 100,000 ihmistä. Uutistoimiston Reutersin mukaan lehtimiehet arvioivat mielenosoittajien määräksi 400,000 ihmistä.

Neuvostoöljy kallistuu

LONTOO Englanti - Neuvostoliitto on korottanut öljyn hintaa 0,40 - 0,55 dollaria tynnyriltä. Nousun johdosta neuvostoliittolaisen öljyn hinta on samalla tasolla vaipalla markkinoilla myytävän öljyn kanssa.

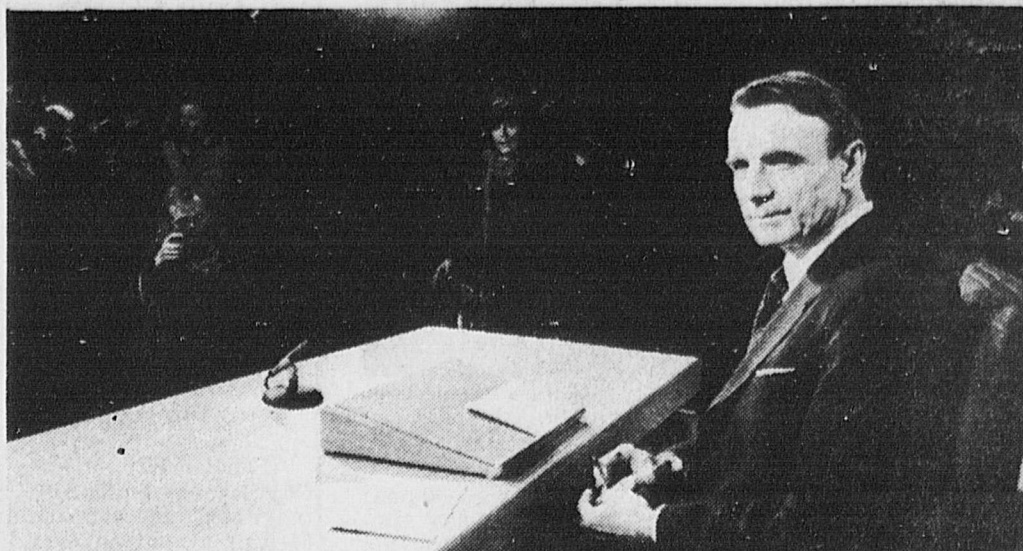
Korotuksen jälkeen Neuvostoliiton öljy maksaa 28 dollaria tynnyriltä. Viimeksi Neuvostoliitto korotti öljyn hintaa marraskuun alussa, silloin hinnaksi tuli 27,6 dollaria tynnyriltä.

Neuvostoliiton öljyntuotanto oli tämän vuoden ensimmäisten 10 kuukauden aikana 495 miljoonaa tonnia, mikä oli 17 miljoonaa tonnia vähemmän kuin vuonna 1984 samaan aikaan.

Myrkkyyvuoro lisäsi keskenmenoja

Keskenmenojen määrä keski-intialaisessa Bhopalin kaupunkissa nousi selvästi sen jälkeen kun siellä sijaitsevassa Union Carbiden tehtaassa tapahtui viime vuonna tuhoisa kaasuvuoto.

Bhopalin aluesairaalan lääkäreiden mukaan bhopalilaisten naisten raskauksista keskenmenoon päättynyt tavalisesti noin 10 prosenttia.

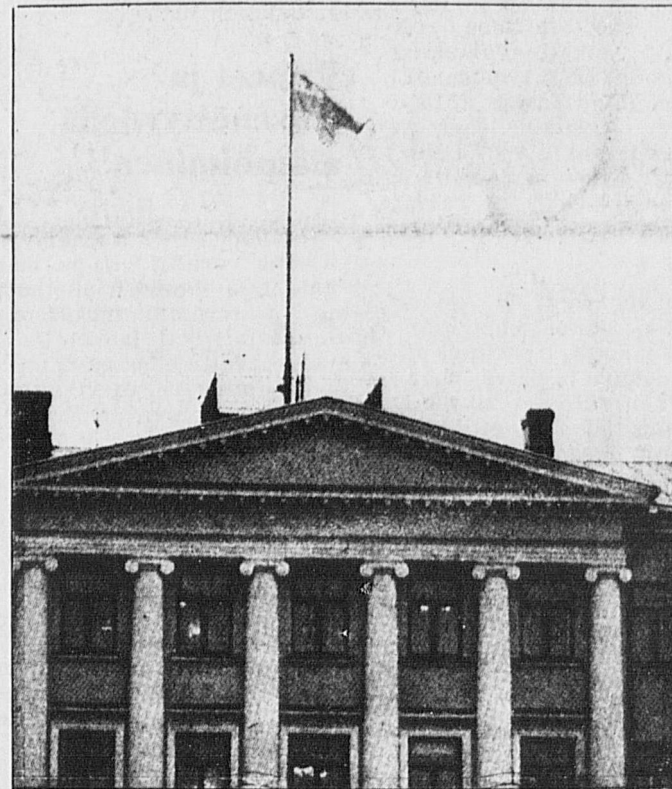
Itsenäisyypäivän perinteeseen kuuluu tasavallan presidentin puhe radiossa ja televisiossa. Presidentti Mauno Koiviston ensimmäinen puhe oli historiallinen. Hän puhui 6. 12. 1981 vt. presidenttinä.

Stahlberg asetti itsenäisyyspäivän juhlan paikalleen

Suomi on ollut itsenäinen 68 vuotta. Merkkipäivänä itsenäisyyttä juhlitaan kuitenkin nyt 66. kerran ja yleisenä juhla- ja vapaapäivänä joulukuun kuudes on vasta 56-vuotias. Ensi kerran tätä päivää vietettiin kansallisenä juhlapäivänä vuonna 1919 ja itsenäisyyspäiväksi vapaapäivänä se lain voimalla julistettiin 8. 11. 1929.

Nuoren Suomen ensimmäiset itsenäisyysjuhlat olivat valkoisen Suomen juhlaa. Maan ensimmäisen mallillisen presidentin K. J. Stahlbergin ansiosta suurimmaksi osaksi oli se, että itsenäisyyspäiväksi tuli 6. 12., jolloin vuonna 1917 eduskunta teki päätöksensä maan itsenäisyydestä.

Vuonna 1919 harkittiin itsenäisyyspäiväksi 16.5. eli valkoisten voitonpäivää, jolloin juhlaa olisi vietetty Mannerheimin nimissä. Tarjolla oli myös 4. 12., sen kunniaksi, että tuona päivänä 1917 Svinhufvud luki itsenäisyysjulistuksen. Näihin nimiin maan itsenäisyyttä ei kuitenkaan si-dottu, Stahlbergin ansiosta.

Corazon Aquino, surmansa saaneen oppositiojohtajan leski, kertoo reportereille edelleenkin pitävän Marcosia "ensimmäisenä epäilyksenalaisena" avioliitonsa salamurhassa.

Syytetyt vapautettu Manilassa

MANILA Filippiinit - Presidentti Ferdinand E. Marcos palautti kenraali Fabian C. Verin armeijan ylipäällikön virkaan maanantaina vain tunteja siitä, kun tuomioistuin vapautti kenraalin ja 24 muuta sotilasta sekä yhden siviilihenkilön oppositiojohtaja Benigno Aquinon salamurhasyytteen.

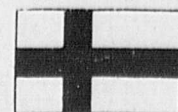
Aquino sai surmansa elokuun 21. 1983 poistuessaan lentokoneesta Manilan lentoasemalta palatessaan takaisin kotimaahansa vapaaehtoisesta maanpakolaisuudesta Yhdysvaltoihin. Siviilituomarit hyväksyivät Marcosin päivää myöhemmin antaman selonteon, minkä mukaan murha-

ja oli Rolando Galman.

Kommunistiksi luokiteltu Galman puolestaan sai välittömästi surmansa sotilaiden ampuvasta luodista.

Ver, Marcosin pitkäaikainen tuttu ja uskottu, poistettiin virastaan hänen odottaessaan tuomioistuimen päätöstä.

Varhain tiistaiaamuna Marcos allekirjoitti lain, mikä oikeuttaa erityiset ennakkalaiset presidentin vaalit helmikuun 7. päivälle. Vaalien uskotaan saattavan muodostua Marcosin ja Aquinon lesken Corazonin väliseksi kireäksi kilpailuksi.

Suomi-Seura r.y:n Itsenäisyyspäivätervehdys

Suomi viettää tänä vuonna 68. päiväänsä itsenäisenä valtiona. Sitä ennen Suomi ehti olla jo yli sata vuotta autonomisena valtiona. Tämä usein unohdetaan, vaikka tällä sadan vuoden ajanjaksolla on ollut merkittävä vaikutus myös itsenäisen Suomen kehitykseen.

Suomi tunnustettiin vuodesta 1809 alkaen niin Venäjän silloisessa keisarikunnassa kuin muissakin maissa sellaiseksi valtioksi, jonka alue muodostaa valtiollisen kokonaisuuden ja joka saattoi sitoutua kansainväliseen vastuuseen, vaikka se ei ollutkaan itsenäinen valtio. Valtio-käsite näkyy myös monissa kansainvälisesti hyväksytyissä asiakirjoissa, kuten esim. Suomen Hypoteekkiyhdistyksen kansainvälisillä pääomamarkkinoilla liikkeeseen laskemissa obligatioissa. Vuoden 1884 obligatioissa sanotaan selvästi kolmella eri kielellä, että Suomen Valtio takaa nämä obligatiot.

Vuositykymmenet ovat vierähtäneet. Suomi on kehittynyt koko ajan niin taloudellisesti kuin sivistyksellisesti. Me kuulumme kiistattomasti maailman kahdenkymmenen parhaiten menestyneen valtion joukkoon.

Vuosi 1985 oli meille erityisen edullinen. Kasvulukumme olivat hyvät ja taloudellinen tulos monilla aloilla suorastaan loistava. Inflaatio, joka on ollut eräänlainen pahapeikko koko meidän toisen maailmansodan jälkeisessä kehityksessämme, saatiin pysähtymään. Kasvuprosentti me olivat hyvää eurooppalaista tasoa. Asuntojen puute on ollut toinen suuri vaikeutemme. Vaikka asuntopulaa ei vielä ole voitukaan kokonaan poistaa, olemme kuitenkin menossa hyvään suuntaan, sillä me rakennamme tänä vuonna yli 10 asuntoa tuhatta asukasta kohden, enemmän kuin mikään muu maa maailmassa.

Suomi-Seura r.y. tervehtii ulkosuomalaisia kaikkialla niin lähellä kuin kaukanakin. Me olemme ylpeitä siitä, että me olemme voineet kehittää tätä rakasta maatamme menestyksellä. Me haluamme kertoa sen myös teille, sillä tiedämme, että te iloitsette yhtä vilpittömästi kuin mekin tästä hyvästä kehityksestä. Me olemme aina olleet ylpeitä teidän saavutuksistanne uudessa kotimaassanne. Me emme halua olla Pekkaa pahempia.

Lähetän teille itsenäisyyspäivänä 1985 kaikkien suomalaisten ja kaikkien suomalaisten tervehdyksen.

Helsingissä marraskuulla 1985

Osmo Kalliala
Puheenjohtaja
Suomi-Seura r.y.

Kenraali Fabian C. Ver hymyilee kuuluaan tuomarin päätöksen.

Presidentin viholliset ennustivat syytteen vapauttamista, mutta joidenkin syytettujen uskottiin rangaistavan vähäisistä rikkomuksista.

Corazon Aquino puolestaan sanoi, että vapautuksella ei ole mitään merkitystä, koska Marcos on "ensimmäinen epäilyksenalainen."

Oppositiojohtaja Salvador Laurel sanoi vapautuksen olleen huiluuden merkin. Filippiinien johtava kirkollinen edustaja, roomalais-katolilainen kardinaali Jaime L. Sin sanoi tuomioistuimen päätöksen saattavan johtaa kansan valtaisuuden ja tuhon partaalle.

Lisää apua contrille

WASHINGTON - Edustajahuoneen jäsenet myönsivät edellisyksessä istunnonsa hallitukselle luvan toimittaa aseistamattomia lentokoneita ja kuorma-autoja Nicaraguan sisseille. Joukoille toimitetaan myös kannettavia radiolaitteita, joiden välityksellä he voivat saada CIA:n raportteja sandinistisen armeijan liikkeistä.

Nicaraguan puolustusministeriön mukaan sandinistien joukot ovat kukistaneet oikeistolaisten sissien hyökkäyksen maan keskiosissa sijaitsevaan Santo Domingon kaupunkiin. Raporttien mukaan 41 sai surmansa kyseisessä hyökkäyksessä.

Ministeriön mukaan taisteluissa kuoli myös kaksi hallituksen sotilasta ja kahdeksan siviiliä. Yhteentönnä kerrottiin kestäneen neljä tuntia.

Lähes 15,000 Yhdysvaltain tukema oikeistolaista katsojajoukko osallistui Nicaraguan vasemmistolaisista sandinistihallitusta vastaan. Sissien päätukikohtat sijaitsevat naapurimaiden Hondurasin ja Costa Rican puolella.

Pienia pysyviä tukikohtia myös Nicaraguan sademetsää kasvavassa itäpuoleisessa, josta Santo Domingoon tehty hyökkäys ilmeisesti tehtiin.

Gatt torjumaan protektionismi

GENEVE Sveitsi - Kansainvälinen tulli- ja kauppasopimusjärjestö Gatt päätti torstaina, marrask. 28 p. yksimielisesti ryhtyä valmistelemaan laajaa kauppaneuvotteluliikettä ensivuodeksi. Sen tarkoituksena on hillitä protektionismia. Asiasta kertoi Gattin edustaja Genevessä torstaina.

Gatt-sopimuksen allekirjoittaneet 90 valtiota päättivät, että valmistelevala komitea suunnittelee kokoukselle esityslistan, ensi heinäkuuhun mennessä. Sen antaa suosituksen Gattin ministerikokoukselle ensi syyskuussa. Komiteaan kuuluvat kaikki Gattin kuuluvat ja kuulumattomat maat, jotka tahtovat osallistua sen toimintaan.

Ensi vuodeksi suunniteltu neuvotteluliikkeen on luultavasti viimeinen suuri kansainvälinen kauppakokous tällä vuosisadalla.

Maailmankauppaa hallitsevat Gatt-maat päättivät, että komitea voi ottaa esille yhtä hyvin tavaroiden kuin palvelusten kauppaa koskevat kysymykset. Palvelusten kauppasta ei Gattissa ole neuvoteltu koko sen 38-vuotisen historian aikana.

Päätös valmistelujen aloittamisesta tehtiin Gattin vuosikokouksessa Genevessä.

This week in

The Finnish-American

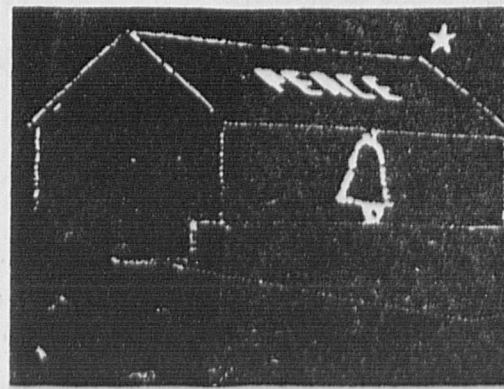
RAIVA AJA

Page 11

- Finland in the fall continues - This week Roy Helander visits the new Tampere Työväen Teatteri.
- The Finnish National Basketball team defeats Suomi College.
- A memorial to Finnish immigrants is unveiled in Lake Worth, FL.

What would be a better Christmas present for your relatives and friends than a year's subscription to Raivaaja?

Jouluvalojen loistetta

Tuhannet pikkuvalot koristavat Jack Barrin farmin erillisiä rakennuksia - taloa, aitaa, joulukuusta ja latoa - Bonsboro, Marylandissa. Jo 20 vuoden ajan valot ovat ilahduttaneet Interstate 70:llä matkavia

autoliijoita. Barrin mukaan jotkut ihmiset ovat sanoneet, että joulu alkaa vasta sitten, kun he ovat ylittäneet vuoren ja näkevät farmin valot.

U.S.P.S. 454580

RAIVAaja

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAaja PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., - P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Cauthen Editor J. N. Raita Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Single copies 35c

Hyvää tahtoa ja joulumieltä

Näin joulunpyhien alla kaupunki toisensa jälkeen puetaan jälleen juhla-asuunsa. Suuri kuusi kynttiläineen ja valoineen koristaa joko toria tai kaupungintaltoa. Kauppojen ikkunat kimeltelevät loisteessaan. Lapset laativat toivomuslistojaan. Kutsukortteja lähetellään, ja perheet suunnittelevat jokavuotisia joulujuhliaan. Juhlalunnetta lämmittää niin kylä kuin kaupunkejakin niiden koosta riippumatta.

Or. kuitenkin niitäkin, jotka eivät saa nauttia tästä lämpöydestä. Suurkaupungeissa ja lähes kaikissa muissakin maamme kaupungeissa on kuitenkin koko joukko puutteellaisia ja kodittomia ihmisiä, joille joulu merkitsee kaikkea muuta kuin ilonjuhlaa.

Monet lapset voivat toivoa suksia ja kelkoja, stereota ja jopa tietokoneitakin. Kodittomat lapset eivät tiedä mitään näistä hahmoista, he voivat vain toivoa kattoa pänsä päälle joulunpyhien pakkasissa.

Perheen kokki miettii, mitä tarjoilla tänä vuonna - kalkkunaa, hankea vai kinkkua? Köyhien perheiden pät saavat miettiä, riittävätköhän ruokamerkit joulukuun 25. päivän asti. Monet vanhemmat ikäpolven edustajat odottavat innolla joulunpyhiä, sillä heille se merkitsee arvokasta aikaa lasten ja lastenlasten parissa. Monille muille juhla-aika merkitsee vain yksinäisyyttä, kylmyyttä ja sairauksia.

Joka vuosi monet hyväntekeväisyysjärjestöt kerävät varoja puutteellisten auttamiseksi. Siten hekin voivat nauttia joulunpyhien lämmöstä; he saavat katon pänsä päälle, lämpimän aterian vatsaansa ja mahdollisesti pienen lahjankin.

Meistä itse kullakin tulisi olla hyvää tahtoa ja ottaa huomioon huonompiolaiset. Yhteiskunta muokkaa meistä oman edun vaalijoita. Mutta ainakin näin joulun alla meidän tulisi muistaa avutarpeessa olevien lähimmäisemme, jotta heidänkin joulunsa olisi lämmön ja hyvätahdon juhla.

Itsenäinen Suomi

Joulukuun 6. päivä vietetään jälleen Suomen Itsenäisyyspäivää. Sitä ei kuitenkaan juhlita ilotulituksin tai muin riehakkain ja äännekkäin menoin. Suomi kuului vuosisatoja muille maille, joten suomalaisille itsenäisyys on suuresti arvostettu ja yhä tuoreessa muistissa oleva asia. Sen johdosta on menetetty monia ihmishenkiä verisissä taisteluissa. Niinpä juhlaa vietetäänkin arvokkain ja juhlallisin menoin.

Nykyisessä jakautuneessa maailmassa Suomi on neutraali maa. Neutraalisuuden hinta oli niin kova ja korkea, että tuskin kukaan haluaa kieltää Suomelta sen oikeuden vapaana ja itsenäisenä maana rakentaa yhteiskuntaansa tavalla, minkä se uskoo olevan sopivan ja tarpeellisen kansalaistensa tulevaisuudelle.

Suomalaiset rakastavat kotimaataan, kuten varmaankin kaikki muutkin rakastavat synnyinmaataan. Suomalaisen isänmaallisuus ei kuitenkaan ole fanaattista tai sokeaa laadultaan. Suomalaiset ovat tietoisia kansallisista vioistaan ja heikkouksistaan, vaikka eivät olekaan mielissään ulkomaalaisten niistä huomauttaessa. Suomalaisen isänmaallisuus on enemmänkin spirituaalista, eikä siitä juuri keskustella julkisuudessa nykyisin.

Keskeyttäkäämme päivittäiset askareemme ja muistellaamme hetken ajan niitä henkilöitä, joiden rohkeus ja päättäväisyys johti itsenäisen Suomen Tasavallan syntyyn.

E. E. KAARELA

Itsenäisyyspäivä,

kaikkien suomalaisten juhla

Joulukuun 6. on suomalaisten nuorin suurjuhla. Itsenäisyyspäivä on vapun ohella myös vuoden poliittisin juhlapäivä. Vapulle antaa leimansa vasemmistolaisuus, kansainvälisyys ja hilpeys. Itsenäisyyspäivään liittyvät vahvasti kirkon ja armeijan oikeistolaiskansalliset perinteet, frascologiset puheet sankarihaudoilla ja protojen lavoilla luonnottomassa asennossa jökötävät varusmiehet. Itsenäisyyspäivä on yleisävyllään perin totinen juhla.

66. itsenäisyyspäivä

Kalevalaseuran 59. vuosikirjassa (1979) on selvitetty Suomen itsenäisyyspäivän taustaa. Sen mukaan vietetään kansallisen vapauden markkipäivää nyt 66. kertaa joulukuun kuudentena, vaikka itsenäisyys tieteenkin täyttää jo 68 vuotta.

Suomella oli Venäjältä irtotessaan lukuista kansallisia merkkipäiviä. Perinteiset isänmaalliset juhlapäivät 5. 2., 28. 2. ja 12. 5. suljivat tavallaan pois jommankumman kieliryhmän; suomenkieliset karsastivat Runebergin päivää, ruotsinkieliset puolestaan Kalevalan ja Snellmanin päivää.

Kysymys itsenäisen Suomen kansallispäivästä nousi ajankohtaiseksi kuitenkin vasta K. J. Stahlbergin tulua tasavallan presidentiksi 25. 7. 1919. Harkittavaksi tulivat lähinnä valkoinen voitonpäivä 16. 5., 4. 12. jolloin Svinhufvud luki itsenäisyysjulistuksen eduskunnalle ja 6. 12. jolloin eduskunta teki päätöksensä.

Monien kansojen kansallispäivät liittyvät yleensä hallitsijan syntymäpäivään, johonkin historialliseen äkkikään- teeseen, perustuslain säätämiseen tai itsenäisyysjulistuksen antamiseen. Näin on laita esim. Ruotsin, Yhdysvaltojen, Ranskan, Norjan ja Kreikan kansallispäivien suhteen.

Pitkästi maltillisen Stahlbergin ansiot on, ettei Suomen itsenäisyyspäivää sidottu esim. Mannerheimin tai Svinhufvudin nimien, vaan eduskunnan päätökseen 6. 12. 1917. Lähes koko 1920-luvun ajan itsenäisyyspäivää vietettiin pääosin tapasääntöjen varassa. Vasta 8. 11. 1929 siitä tuli lain voimalla yleinen juhla- ja vapaapäivä.

Juhlariitit

Jo vuonna 1919 joulukuun 6. päivästä tuli suuri - voisi sanoa: valkoinen - menestys. Päivän ohjelman kuului tuolloin juhlaohjelman palvelus Niiloinkirkossa, valtioneuvoston juhlaruutu, iltapäiväjuhla Kansallisteatterissa, kansalaisjuhla, juhlanäyttämö sekä liikemiesten juhlaillalliset Seurahuoneella. Suojeluskunnat marssivat, ja evertsi von Essen otti ohjaimen vastaan Runebergin patsaalla. Pienoislippuja ja myyttiä kaduilla sotilaskortin hyväksi ja suojeluskunta tuettiin ilallistanssiaisin.

Käytännössä oli käynyt siten, että 16. 5. 1919 vietetyt Mannerheimikeskisen juhla-lukuiset menot siirrettiin sellaisinaan uuteen juhlapäivään: liputus, juhlaohjelman palvelukset, päiväkäsky, paraati, ohjaimssi, eläköön -huudot, jne.

Vuonna 1920 aloitettiin Linnan iltapäivä vastaanotto, aluksi vain 150 kori- ja ulkomaiselle vieraille. Opiskelijain lähetystö tuli tervehdyksikäynnille, ja presidentti Stahlberg kiitti Linnan parvekkeelta kohottaen eläköön -huudon Suomelle. Vähitellen itsenäisyyspäivästä kehittyi myös ylennysten ja kunniamerkkien jaon keskeisin ajankohta.

Suomen itsenäisyyden 10-vuotispäivä 6. 12. 1927 toivotaan perinteeseen joitakin lisäelementtejä: lipunnoston Tähtitorninmäellä ja Akateemisen Karjala-Seuran soitukulkueen. Nykyiset opiskelijat jatkavat marssissaan siis AKS:n aloittamaa traditiota. Myös eduskunnan itsenäisyyspäivän juhlaruutu on peräisin vuodelta -27.

Kynttilöiden sytyttäminen

on vanhempaa perua. Sorto-vuosina Runebergin päivänä sytytetyt kynttilät olivat hiljainen mielenosoitus venäläistäjiä vastaan. Itsenäisyyden Liitto siirsi perinteen vuodesta -27 lukien itsenäisyyspäivän illaksi kello 18:sta 21:een. Tapa omaksuttiin yleisesti.

Puna-valko-ristiriidat

Mikään juhlapäivä ei ole aiheuttanut Suomessa niin moninaisia kriisejä kuin joulukuun kuudes päivä, jonka on ollut määrä yhdistää, ei erottaa.

Vuonna 1919 mm. Suomen Sosialidemokraatti ilmoitti pitävänsä joulukuun 6. päivää sopivana yleiseksi kansalliseksi juhlapäiväksi, mutta asetti ehdoksi työväen muuttolulle, että "siihen mennessä on saatu aikaan laki täydellisestä amnestiasta".

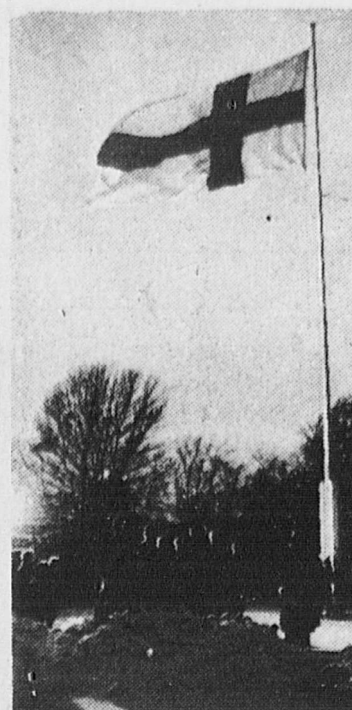
Kuitenkin vasemmisto boikotoi itsepintaisesti päivää, josta armeijan kirkon, valkoisten veteraanijärjestöjen, AKS:n ja porvarillisten hallitusten muotoilemana oli kehittynyt pitkälle valkoisen valtiopäivän (6.5.) muunnelma. Kun Väinö Tanner, Mikko Erich, Reinhold Svento ja Väinö Vuolijoki v. 26 luopuivat avustamaan "Itsenäistä Suomea", he saivat puoluesihteeriltä julkiset suhteet.

Emil Skogin 6. 12. 1937 Messuhallissa pitämä puhe merkitsi käännettä. Pyrkimys pitää joulukuun 6. päivä puna-valko-ristiriitojen ulkopuolella selittää sen, että kunniakäynnin sankarihaudoilla yleistyivät kuitenkin vasta kansaa yhdistäviä sotavuotia.

Vuosien 1939-44 itsenäisyyspäivät sisältävät muutenkin paljon dramatiikkaa. 6. 12. -39 Olavi Paavolainen kirjoitti päiväkirjaansa: "Itsenäisyyspäivä. Juhlallinen on virallisesti kielletty koko maassa". Välihuoneen aikana 6. 12. 1940 Neuvostoliitto ilmoitti Suomelle, että "jos joku sellainen kuin Tanner, Kivimäki, Mannerheim tai Svinhufvud valitaan presidentiksi, niin teemme sen johdopäätöksen, ettei Suomi halua täyttää Neuvostoliiton kanssa tekemänsä rauhansopimusta." Jällelle jäi siis vain Rytli, jolla muuten oli sosiaalidemokraattien kannatus alusta saakka.

Jatkosodan alkupuolella v. -41 Suomi sai itsenäisyyspäivänään lahjaksi Englannin sodanjulistuksen. Vuoden kuluttua tästä Messuhallin suunniteltu itsenäisyysjuhla jouduttiin kokonaan peruuttamaan pommitusvaaran takia. Vuonna 1944 Paasikivi piti samassa paikassa, vastavassa juhlassa, jyrisevän linjan puheensa, jossa vaati Suomea saamaan aikaan pysyvät ystävälliset suhteet Neuvostoliiton kanssa.

Sotavuosista lähtien on joka tapauksessa yleistynyt ta-

Suomen lipun nosto Tähtitorninmäellä.

pa, että kunnan seurakunta, järjestöjen jne. edustajat laskevat seppeleen sekä vuoden 1918 valkoisten että "vakuumuksensa puolesta kaatuneiden" samoin kuin vv. 1939-1945 sotien sankarivainajien muistomerkeille. Punaista yleisesti käytetty eufemismi ihmettyttää; eikä valkoisilla ollut vakuumusta?

Näihin päiviin saakka vasemmisto ja oikeisto ovat järjestäneet myös omia itsenäisyysjuhlaan yhteisten tilaisuuksien lisäksi.

Puheet ja "itsenäisyydellä eläminen"

Jo vuoden 1922 itsenäisyyspäivänä varoitti Olli pakinasaan, että "meidän asemamme ja arvomme mukaista ei ole toistaiseksi lasketella ilmaan raketteja ja pamautella ilon pommeja torvisoittoon ja juhlapuheitten säestyksellä".

Liki neljä vuosikymmentä myöhemmin, vappuna 1960, presidentti Kekkonen ilmaisi saman ajatuksen: "Minä saanoin esim. itsenäisyydestä ja vapaudesta, että tällaisen kansan kuin Suomi täytyy tyytyä siihen, että se säilyy elävänä itsenäisyyttä eikä itsenäisyydellä käy elämöimään. Ja siinä on aika suuri ero".

Sakari Virkkusen mielestä kyseessä oli UKK:n liikkeelle laskema "huuli".

Itsenäisyyspäivän puhe, jos mikään on konventionaalinen ja kaavoittunut. Matti Kuusi on koonnut vuosilta 1919-78 30:stä itsenäisyyspäivän juhlapuheesta "tiivistelmän", jonka ajatuksellinen sisältö rakentuu yleisimmän esiintyvistä kielistä ja fraaseista: "Meidän jalon yhteisöme on perinteensä ja tavoitteittensa nimessä, valkealla tiellä menneisyydestä tulevaisuuteen, pysyvä yhtenä senä ja tietoisena pyrintöjensä eettisestä arvosta ja kaukauskantoisuudesta." Isänmaallisuuteen virittynyt juhlayleisö kokisi kaavasta poikkeamisen epäilemättä pyhien kansallisten arvojen rienukseksi. -Juha Seppälä (SS)

Tuliko tilaus UUSITTUA

Toinen Suomi - rauhanliikkeen ja työväenliikkeen Suomi - teema- naan järjestivät Killa ja Sadankomitea itsenäisyyspäivän matinean vuonna 1978. Kulttuuritalon tapahtuman juontajina nähtiin Raiku Kemppi ja Ilkka Taipale.

Lahjoituksia 80-vuotiaalle Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$11,422.94

Aino Pekkanen, Quincy, MA \$100.00

Miehensä Hannes Waren (kuoli Lantanassa FL:ssä 1973) sekä isänsä Juho T. Suominen (isä kuoli tämän valmon Elsa Suominen (isä kuoli 1957, Elsa 1970 Gardner, MA:ssa) muistolle lahjoittaa Suoma K. Ware, Hesperia, Calif. \$30.00

Siskonsa miehen Kaarlo Saarion muistolle lahjoittaa Sylvia Tuntunen, Kaskisista, Suomesta 30.00

Sävele ja Rachel Syrjälä, Centerville, MA 25.00

George Bergrothin muistolle lahjoittavat:

Anni ja Arvi Harju	Walter Paajanen ja Aili
Hilma Leppänen	Nillo Kauppinen
Viki ja Hilja Salminen	Tauno Puhakka ja Lempi
Fanny Törnroos	Mr. ja Mrs. Nopanen
Martta Toropainen	Laina Rolk
Martha Carlson	Esther Silvonon
Lauri & J.A. Marita Kivimäki	Veikko ja Violet Peltola
Fanny Huhtala	Mary Kumpula
Alma Duley	Henni Lappalainen
Selma Heikkilä	Toivo Heiskanen

Yhteensä \$38.00

Kiitos lahjoittajille!

Kuolleita

Ida Asplund

FITCHBURG, MA Ida (Vartiainen) Asplund, 94, kuoli marrask. 28, 1985 Columbia Memorial sairaalassa, Hudson, N.Y:ssä. Hänen aviomiehensä Karl D. Asplund kuoli 1968.

Vainaja oli syntynyt elok. 22, 1891 Ryönässä Suomessa Pekka ja Helena (Savolainen) Vartiainen tyttärenä. Hän asui Townsendissa, Lunenburgissa ja Fitchburgissa ennenkuin muutti Seventh-day Adventist hoitokotiin Livingston, N.Y.:iin 1978. Hän kuului Fitchburgin Seventh-day Adventist kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi kahdeksan sisarusten lasta, Aini Howe, Leominster, Amy Van Hazinga, Westminster, Sylvia Van Hazinga, Hillsboro, N. H., Irene Hinko, New Jersey, Ruth Hansen, Carmichael, Calif., Esther Forsyth, San Diego, Calif., Lauri Vartiainen, San Diego, Calif. ja Peter Vartiainen, Barre sekä heidän lapsiaan.

Hautauksesta huolehti Bock Hautaustoimisto Fitchburgissa ja hautausmaahan tapahtui North hautausmaahan Lunenburgissa.

Allan A. Sundberg

ATHOL, MA - Allan A. Sundberg, 69, 634 New Sherborn Road, kuoli jouluk. 1, 1985 äkkitautein sairauskoh- taukseen kotonaan.

Hän oli syntynyt Pigeon Coveassa August ja Matilda (Nurmi) Sundbergin poikana ja asui useita vuosia Barressa ennenkuin muutti Atholiin 35 vuotta sitten. Hän oli entisen Barre High Schoolin graduatista ja työskenteli Rodney Hunt Co:n palveluksessa 29 vuotta ennenkuin jäi eläkkeelle 1977.

Vainaja kuului Athol Golden Age klubin ja oli innokas katalasta.

Kaipaamaan jäi vaimo Beverly D. (Hertel) Sundberg; poika Allan A. Sundberg, L. Saksa; kolme tyttärettä, Rebecca A. Copeta, Athol, Bonnie L. Thayer, West Royals- ton ja Donna L. Myers, Holy- Rudgem N.C., veli Leslie Sundberg, Exeter, N.H.; kolme lastenlasta sekä useita sisarusten lapsia.

Sinaustilaisuus pidettiin keskiviikkona. Hautausmaahan tapahtui Highland hautaus- maahan.

Arvo J. Lehtonen

MASON, N.H. - Arvo J. Lehtonen, 77, Old Turnpike Road, kuoli marraskuun 27, 1985 Memorial sairaalassa Nashuassa.

Hän oli syntynyt Suomessa kesäk. 1, 1908 John ja Elvi (Heikkonen) Lehtonen poikana ja työskenteli kotoaan Warwick Mills tehtäessä Green- villissä ennenkuin siirtyi e-

läkkeelle 1971.

Kaipaamaan jäi vaimo Erhel E. (Nelson) Lehtonen; se- kä useita sisarustenlapsia ja tätä Suomessa.

Hautauksesta huolehti Moorcroft Hautaustoimisto Fitchburgissa. Suoritetiin polttohaudaus ja haudattiin Prospect Hill hautausmaahan.

Adele E. Friberg

BELMONT, MA - Adele E. (Dirvelis) Friberg, 74, kuoli tiistaina, jouluk. 3, 1985 Mt. Auburn sairaalassa Cambrid- gessä.

Hän oli syntynyt Worces- terissa, mutta muutti äitinsä kanssa Liettuun ollessaan 3-vuotias. Hän palasi takaisin Yhdysvaltoihin Ensimmäisen maailmansodan jälkeen v. 1921.

Vainaja oli taitelijamma- tilaan.

Kaipaamaan jäi aviomies Eino Friberg, Kalevalan kääntäjä.

Sinaustilaisuus pidetään sunnuntai, jouluk. 8, pmä klo 2:30 iltapäivällä Payson Park Congregational kirkos- sa, mikä sijaitsee Payson Park Roadin ja Belmont Streen kulmassa, Belmont, MA:ssa.

Lahjoituksia vainajan muistolle voi tehdä Finnish American Literary Heritage Foundation rahastoon osoi- teella: P.O. Box 1838, Port- land, OR 97207.

Pastori Matti P. Aho

NEW IPSWICH, N.H. - Pas- tori Matti P. Aho, 84, 1020 South 14 Court, Lantana, Fla., kuoli marrask. 24, 1985 JFK sairaalassa Atlantis, Flori- dassa. Ennen eläkkeelle jää- mistään hän toimi New Ipswichin Apostolic Lutheran kirkon pastorina.

Hänen vaimonsa Hilja (Oik- kelmus) Aho kuoli vuoden 1984 kesäkuussa.

Hän oli syntynyt Suomes- sa maalisk. 23, 1901 Isaac ja Marie Ahon poikana. Hän saapui Yhdysvaltoihin 3-vuotiaana ja asui New Ips- wichissä 70 vuotta ennenkuin muutti Floridaan 10 vuotta sit- ten.

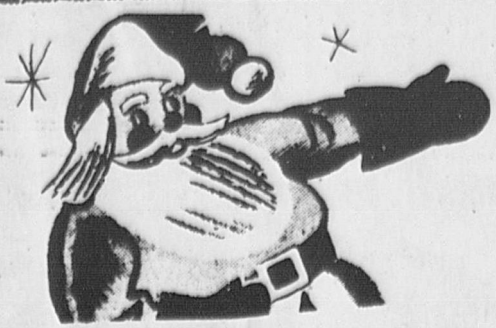
Kaipaamaan jäi neljä poika, Edward I. Aho, Sebas- tian, Fla., William M. ja Richard C. Aho, kumpikin New Ipswichissä sekä Hjalmar W. Aho, Rindge, N.H.; viisi tyt- tärä, Ida Hakkala ja Daphne Saari, kumpikin New Ipswich-issä, Virginia Jojansson, Sa- rasota, Fla., June Tapio, North Fort Meyers, Fla. ja Carolyn Tormala, Squim, Wash.; veli Väinö Aho, Lake Worth, Fla.; 67 lastenlasta; 174 lastenlasten lasta; ja neljä lastenlasten lastenlasta.

Sinaustilaisuus pidettiin sekä Floridan että New Ips- wichin Apostolic Luheran kir- kossa.

Nimipäivät

Joulukuun 12 p. Tuovi
Joulukuun 13 p. Selja
Joulukuun 14 p. Jouko
Joulukuun 15 p. Heimo
Joulukuun 16 p. Aili, Aulikki
Joulukuun 17 p. Raakel
Joulukuun 18 p. Aapo, Aappo, Rami

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme lehtemme lukijoille, asiamehille, kirjeenvaihtajille ja kaikille niille liikemiehille,
jotka käyttävät lehteämme ilmoitusvälineenä!

Danielson, Conn.

HAUSKAA JOULUA!
THE BROOKLYN SAVINGS BANK

145 Main St.
Danielson, Conn.

Haarakonttori
Canterbury, Conn.
Moosup, Conn.

Member - F.D.I.C.

SUOMALAISIA TERVEHTIEN

TILLINGHAST FUNERAL HOMES

Main Street Central Village, Conn.

Tel. 564-2147

and
202 Main Street

Danielson, Conn. Tel. 774-3284

JOULU-AAMUNA.

Nyt on kallis Joulujuhla jalo,
Illojuhla ihana!
Herran temppelistä kirkas valo
Loistele jo loitolta.

Sinne rientää kansa hartain mielein
Läpi lumen, pakkasen,
Liittymään sydämin ja kielen
Ilvirteen enkeltein!

Jouluksi kotiin

Oli kevät v. 1775. Ilmat olivat olleet harvinaisen lämpöiset. Talvi oli ollut ankara, mutta nyt oli talven valta murtunut, ja kaikki oli tapahtunut niin odottamattoman äkkiä. Maaliskuussa jo vihreä ruoho nousi maasta ja kukat alkoivat tehdä lehtiä ja nuppuja. Kaikkien Plymouth-siirtokunnan jäsenten mielisä oli elämän ja tulevan kesän tuntu. Pastori Hooker oli juuri saapunut kotinsa matkaltaan, jonka oli tehnyt Pequats-Intiaanheimon keskuuteen. Pequatsit olivat aikoinaan saaneet aikaan paljon pahaa siirtoloiden keskuudessa. Jokainen vielä muisti sen julman teon, jolloin tämä heimo surmasi kolmea valkoista naista ja lasta.

Kulunut talvikin oli ollut hieman rauhaton. Pienempiä kahakoita oli ollut siellä ja täällä. Uusia Plymouth-siirtolaan asukas oli saanut luovuttaa päänahansa Intiaanin so-

taveitsen viittäessä sen irti. Moni koti oli rauniona ja tuhasta löytyi korian asukkaiden maallisia jäänneksiä.

Mary Ann oli yksi niistä onnettomista, joka oli saanut nähdä vanhempansa julmasti surmattavan. Itse hän oli pelastunut aivan kuin ihmeen kautta. Pelastumisestaan hän sai kiittää vaaleita kiharoi- taan, joita Intiaanit taikamallensa pelolla kunnioittivat ja sentähden säästivät hänen henkensä. He ottivat hänet mukaansa lähtiessään kohti Connecticutia ja sopivan hetken tullen päättivät lahjoittaa hänet Mohawk laaksossa asuvalle heimolle. Mary Ann oli kuitenkin päässyt pakenemaan ja eli nyt Carverin ystävä- lisessä kodissa.

Pequats-heimon oli kuitenkin paljon rauhoittunut viime vuosien kuluessa. Heidän rauhoit- tamisekseen olivat Colonian papit paljon vaikuttaneet. Rau-

haa rakentavalla matkaltaan oli pastori Hookerkin juuri saapunut. Hän istui nyt huoneessaan, jonka ikkunat olivat merelle päin ja hänen silmiensä edite kulkivat kuvien sarjasta. Hän näki hengessään päivän, jolloin isät saapuivat Amerikan mantereelle; hän näki ilon ja kauhujen hetket. Lämmin tunnelma täytti hänen sydämensä, kun hän ajatteli matkaansa, jolta juuri oli tullut. Moni Intiaani oli antanut sydämensä Jumalalle ja toiset olivat luvanneet säilyttää rauhalliset välit uusien tulokkaiden kanssa.

Seuraavana päivänä, joka oli pääsiäinen, pastori Hooker saarnasi kirkkonsa ääriään myöten täyttyneelle seurakunnalle. Lämpöinen kevät ja suuri juhlapäivä olivat siirtäneet seurakunnakin aikavälin hengessään palavammalle tasolle. Heti alkulaulu 'Let the mercy church bells ring! Frost and cold have fled from spring. Life hath conquered dying. Flowers are smiling, field are gay, sunny is the weather; with our rising Lord today, all things rise together...' tempasi seurakunnan mukaansa, sillä kukin lauloi keuhkoiensa tunteen täy- timin rinnoin. Aivan erikois- sesti John Carver oli tänään hengessä. Hän unohti kaikki jonka sydän on täynnä iloa. Iloa oli Johnin sydän täynnä. Tänä hän oli kokenut senkin hetken sulouden, jol- loin hän ja Mary Ann olivat ymmärtäneet kuuluvansa toi- silleen....

Kirkonmenot olivat päätty- neet ja kukin kulki kotinsa Pääsiäislunauksen mukanaan. Mary ja John lähtivät kaup- palan lähellä olevalle mäelle, josta oli suloinen näköala se- kä merelle päin, että myös kauas etelässä lintäviin metsiin. Sieltä päin kuu- lui kaunista musiikkia, sillä linnutkin olivat Pääsiäisri- e- mussaan. Mary tarttui Johnin käteen ja katkaisi sen hiljai- suuden mikä oli heidän mie- lissään ollut. Katsahtaen kirk- kaan sinisillä silmillään Joh- nin hän sanoi: 'Eikö pastori Hooker saarnannutkin tänään vallon suuremmaksi? Hä- nellä oli vallassaan sanan voi- ma ja kuinka ihanasti hän kirkastikin ylösnousseen Jee- suksen Kristuksen'. 'Ihana oli saarna', sanoi John, 'ja hehkuva tuli paloi pastorin sielussa'. Lisäsi hän hetken kuluttua. 'Pastori Hooker on todella Jumalan lahja siirto- lamme työkentällä', jatkoi puheeseensa Mary Ann...

Kauan he vielä keskustelivat
Jatkuu sivulla 4

Brooklyn, Conn.

AAA GULF
HAUSKAA JOULUA!

SOREL'S GARAGE INC.

Body & Fender Work
Kaikenlaista korjausta - Runkotyötä

24 tunnin hinaushuolto

Tel. 774-4514

774-2437

iltaisin

774-1302

ROUTE 6

BROOKLYN, CONN.

To Our Patrons, Our Friends
Everywhere

THE BEST MERRY CHRISTMAS
EVER

Farms, Homes

Business and Industrial Properties

Arthur's Real Estate

Arthur T. Veilleux, Broker

Bus.: CORNER MAIN & BROAD STS.

Home: 11 Dorrance St.

DANIELSON, CONNECTICUT 06239

Phone: (203) 774-2803

Dayville, CT

Belt Belt the Drum
To get back the Greatest Sun

SHOP TUESDAY & WEDNESDAY

5% Senior Citizen Discount

BEIT BROS. SUPERMARKETS

DAYVILLE, UNCASVILLE

SEASON'S GREETINGS

Everlasting Memorials

Owned and Operated by

MERVIN R. WHIPPLE

Pineville Road, Ballouville

Over 40 years family experience in
monumental work.

Without a monument man is born, passes on and is hidden forever

Phone (203) 774-2742

R.F.D. 1, Dayville, Conn. 06241

OUR WISH FOR YOU THIS CHRISTMAS:

HAPPINESS

GOOD LUCK

GOOD CHEER

AND WE'RE ALSO WISHING YOU

A VERY HAPPY, HEALTHY NEW YEAR!

BONNEVILLE'S PHARMACY

and

Home & Health Care Center

Russell Stover Candies
Heberts Candies
Famous Brand Cosmetics &
Fragrances
Beautiful Card and Gift
Department

Richard N. Harrison - Owner
Tel. 774-9362 774-1982

39 and 49 Westcott Rd. Danielson, Conn. 06231

HAUSKAA JOULUA!

Service station

DANIELSON OIL

GENERAL autorenkaita

Puh. 774-8565

DANIELSON, CONN. 06239

Canterbury, Conn.

HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

Ed's Garage, Inc.

EDWARD WASKIEWICZ, Prop.
Route 14 - Canterbury, Conn. 06331
Phone 546-9492 - 546-9493

Bensiiniä - Öljyä - Rasvausta - Hinaushuolto
Yleista korjaustyötä

MOBILE - polttoöljyjä ja kerosiiniä

HOLIDAY GREETINGS FROM JEWETT CITY, MOOSUP, PLAINFIELD, & PUTNAM, CT

JOULUKSI KOTIN Jatkoa sivulta 3

äskisen jumalanpalvelustilaisuuden ja heidän elämänsä suuren onnen innoittamina. Aurinko oli jo muuttanut il-
tapäiväaurinkoksi, kun he vihi-
doin palasivat Johnin kotiin.

Keväiset päivät olivat men-
neet ja kaunis, mutta mur-
heellinen kesä seurasi niitä.
Englantilaiset olivat uusilla
ja yhä uusilla määräyksillään
tehneet vapautta rakastavien
siirtoloiden asukkaiden elämän
tuskallisen raskaaksi. Eiritt-
tänyt, että he antoivat uusia
määräyksiä, mutta he vielä lä-
hettivät sotaväkeä amerikka-
laisia kurissa pitämään. Eng-
lantilaiset sotilaat kaatoivat
vapauden poikien (Sons of Li-
berty) vapauden puun (flag-
staff) ja ampuivat muutamia
miehiä ja polkoi New Yorkin-
sa ja Bostonissa. Varsinkin
se, että englantilaiset soti-
laat ampuivat väkijoukkoon
Bostonissa, nostatti hiljaisen
puritaanikaupungin kuohuk-
siin. "Minuuttimesten" jär-
jestö sai tuulta siipiensä al-
le ja heidän joukostaan kap-
teeni Parkerin johdolla tuli
pelottava armeija englantilai-
sia vastaan.

Pienempiä taisteluita oli
jo ollut, mutta suurin ja rat-
kaisevin tällä kerralla muo-
dostui Bunker Hillin taiste-
lusta. "Minuuttimesten" oli
saapunut melkein joka taholta
Uutta Englantia niin, että
kaikki tiet oli suljettu hei-
dän toimestaan. Heidän jou-
kossaan oli John Carverikin.
Hän oivalsi, että isänmaa oli
vaarassa, ja että hänen oma
onnensa oli myös kysymyk-
sessä.

Ensimmäinen vakava yhti-
teentörmäys tapahtui 17. ke-
säkuuta Bunker Hillillä, Char-
lestownissa. Päivä oli kuumaa
taistelun tuoksina ja eng-
lantilaiset lyötiin raskaan
tappion kärsineinä takaisin
hyökkäysasemiltaan. Vaikka
päivä olikin voiton päivä,
maksot se kumminkin paljon.
Moni nuorukainen ei enää
koskaan palannut kotinsa.
John Carverikin löydettiin
vaikeasti haavoituneena. En-
siavun jälkeen lähetettiin häntä
viemään kotinsa Plymouthiin.

Syysä oli kulunut pitkälle.
Kuinka toisenlaista nyt oli-
kaan kuin keväällä oli ollut.
Kylmä ja kolea oli syysä.
Tuulista ja pilveilevää mel-
kein joka päivä. John oli pal-
jon kärsinyt näiden viikkojen
aikana, joita oli kulunut Bun-
ker Hillin taistelupäivän jäl-
keen, mutta tyynesti ja hil-
jaa hän otti kaiken vastaan.
Tuskia huojensi suuresti se,
että Mary Ann hoiti häntä mi-
tä suurimmalla rakkaudella,
kärsimyksellä aina unohtui
silloin, kun hän sai keskus-
tella Mary Annin kanssa. U-
sein he muistelivat kaunistia
ja lämmintä kevättä, jolloin
heidän onnensa ruusu oli tu-
lemassa täyteen kukoistuk-
seensa. Nyt oli syksyn ja kuo-
leman halla ryöstämässä elä-
män ruusut. Se tuntui jos-
kus katkeralta, mutta unohtui
aina silloin kun Mary Ann oli
hänsen vuoteensa vieressä.
Joskus katse oli viime aikoi-
na yhä enemmän kääntynyt
sisään päin. Aavistus tulevas-
ta kuolemasta täytti hänen
mielensä ja antoi asian aja-
ruksille työtä tämän ja tuon
asian selvittämisessä. Työ-
työnsä lahjaa hän rukoili.
Jumalan tahtoon pyysi saada
taipua. Jumalan läheisyyteen
ikävöi hänen kärsivä henken-
sä. Hän toivoi, että Jumalan
siunaukset saisivat tulla hä-
nen osalleen. Usein hän hy-
rälli laulua "Lord dis's us
with Thy blessings. Fill our
hearts with joy and peace.
Let us each, Thy love pos-
sessing, Triumph in redee-
ming grace: O' refresh us,
O' refresh us, Trav'ling
through this wilderness."

Johnin voimat vähenivät vä-
henemistään. Hän oli kuin
kynttilän sydän, joka hetkisen
suitsuaa ja sitten sammuu
kokonaan.

Jatkoo sivulla 6

Plainfield, Conn.

Wishing You Happy, Healthful
HOLIDAYS
PLAINFIELD MEDICAL
PHARMACY

ANDRE ST. GERMAIN, Reg. Pharm., Mgr., Owner
Babcock Ave. Plainfield, Conn.
Phone 564-2138

Jewett City, Conn.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!
JOHNSON'S POWER EQUIPMENT

SVEN C. JOHNSON
203-376-9507
Chainsaws - Power Mowers - Wood Burning Stoves
Route 138 Jewett City, Conn. 06351

JOULUTERVEHDYS!

EDWARD L. BLANCHARD
AGENCY, INC.

YLEINEN VAKUUTUS- ja KIINTEISTÖLIKE

5 Park Square
P.O. Box 455

JEWETT CITY, CONN. 06351 PUH. 376-9401

MERRY
CHRISTMAS

JUHLATERVEHDYS!

A. D. Tripp Co.

Puutavaraa - Muuraus- ja

Rakennustarvikkeita

Maaleja - Lasia ja PITTSBURGH-maaleja

JEWETT CITY, CONN.

Puh. 376-2533

RAUHALLISTA JOULUA!

JEWETT CITY FUNERAL HOME

Thomas D. Leffler

30 North Main Street
Jewett City, Conn.
Tel. 376-4014

ILOISTA JOULUA ja RAUHALLISTA UUTTA VUOTTA!

Jewett City Savings

We Are The Bank.

Jewett City
376-4444

Central Village
564-3375

Brooklyn
774-8558

Member F.D.I.C.

Moosup, Conn.

CHRISTMAS '85 compliments of

Bellavance's
Family Restaurant

20 Main St.
Moosup, Conn. Tel. 564-5743

WARM, HAPPY HOLIDAYS to YOU

Kerosene DIESEL Fuel Oil

BRODEUR'S OIL SERVICE

LICENSED HEATING CONTRACTOR

SALES AND INSTALLATION

of

Heating Equipment

No. Main St., Moosup, Conn. Tel. 564-2789

HAPPY HOLIDAYS

TOWN PHARMACY

&
MEDICAL EQUIPMENT

20 Prospect Street

Moosup, CT. 06354

Tel. 564-5871

J. DWONCZYK

B.S. Reg. Pharmacist

J.R. DWONCZYK

A.O.A.F.

HOLIDAY GREETINGS

WESTERN AUTO ASSOCIATE STORE

The Family Store

Maytag washers & Dryers * Dishwashers Woodstoves

Citation Appliances * Western Auto Tires * Jonsereds Chain Saws

Revelation Sporting Goods * Western Flyer Bicycles * Vitapower Oil

Truetone Radios and Television

Husqvarna - Stihl - Homelite & Poulan chainsaws.

12 So. Main St., Moosup, Conn. 06354 Phone 564-2845

MAY ALL THE JOYS OF THE

CHRISTMAS SEASON

BE YOURS TODAY AND ALWAYS

DISCH'S CHEVROLET, INC

21 Main St.

Moosup, Conn. 06354

Tel. 564-2785

HAUSKAA JOULUA ja

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivoo

N. GRONDAHL & SON, INC.

GENERAL CONTRACTORS

Tel. 564-3357

29 Main Street

Moosup, Conn. 06354

Putnam, Conn.

SEASON'S GREETINGS FROM
LIBBY'S SUPERMARKET

We sell USDA Choice Beef - Fried Chicken -
Sandwiches - Hot Coffee - Fruit Baskets

Open Sunday 8:99 a.m. - 7:00 p.m.

Tel. 928-2407

7 Grove St. Putnam, Conn. 06260

Cadillac G.M.C. Trucks

HOLIDAY WISHES

PUTNAM

Sales and Service

INCORPORATED

139 Pomfret St., Putnam, Conn. 06260

Phone 928-6572

SEASON'S GREETINGS

PUTNAM SAVINGS BANK

"YOUR HOMETOWN SAVINGS BANK"

TWO CONVENIENT OFFICES TO SERVE YOU!

40 MAIN STREET

ROUTE 101

DOWNTOWN PUTNAM

POMFRET CENTER

Member FDIC

SHAW
STATIONERS, INC.
SINCE 1951

OFFICE SUPPLIES
FURNITURE & EQUIPMENT

WE HAVE IT ALL

CALCULATORS * CASH REGISTERS * DESKS * PAPER

COPIERS * FILES * CHAIRS * SUPPLIES

TYPEWRITERS * OFFICE PARTITIONS * DISPLAY CASES

928-0538 779-0123

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

Sterling, Conn.

RAUHALLISTA JOULUA
PAPPY'S FOOD STORE
Trent P. Pappas, Sr., Prop.

Church St. Sterling, Conn. 06377
RESTAURANT - GROCERIES - MEATS

CHRISTMAS GREETINGS

BYRON A. WOOD EXCAVATING
DOZER and BACKHOE

Sterling, Conn. Tel. (203) 564-7137

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

toivottaa

FRANK CHAMBERLAND AGENCY

Complete insurance service

Church St., Sterling, Conn. 06377
Phone (203) 564-8507

Voluntown, Conn.

HAUSKAA JOULUA!
HARTIKKA CHRISTMAS TREES

"CUT YOUR OWN"
Various Kind's - Wreaths also
Shetucket Rd., Voluntown, Conn. - Tel. 376-2351

HYVÄÄ JOULUA ja ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
kaikille jäsenillemme, ystävillemme
ja kannattajillemme

AURA SEURA

Voluntown, Conn.

Joulujuhla sunnuntaina 15p., klo 5

Christmas Greetings from Sterling & Voluntown, CT;
Rockland & Norway, ME;
Lantana & Lake Worth, FL

Happy
Holidays
To Our Advertisers

In behalf of the readers and
subscribers of Raivaaja in Con-
necticut, Maine and Florida, we
wish to thank you for the coop-
eration you have extended by
advertising in our Christmas
Special.

Raivaaja Publishing Co.
and
Edward Suominen
Connecticut
Advertising Representative

PARIAINTA JOULUA ja ONNEA UUELLE VUODELLE
MATTI KOMONEN JEWELERS, INC.

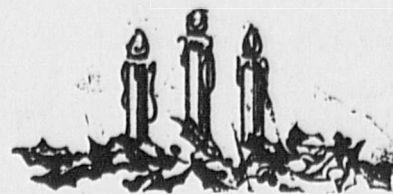
Kihlat, Kellot Komoselta
Tel. 585-1084
1505 Lucerne Ave. Lake Worth, Fla. 33460

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

TRU-VALU DRUG STORE
Puh. 585-4677
TRU-VALU TRAVEL AGENCY
Puh. 588-1411
1000 Lake Avenue
Lake Worth, Fla. 33460

HYVÄÄ JOULUA, ONNELLISTA UUTTA
VUOTTA TOIVOO

PAANANEN
LAKESIDE CHAPEL

Arvo O. Paananen
David W. Järvi, Funeral Directors

131 South Lakeside Drive
Lake Worth, Fla. 33460
Puh. 582-6633

Putnam, Conn.

CHRISTMAS GREETINGS
PUTNAM FORD MERCURY, INC.

RENT-A-CAR

Bus. Phone 928-2731

Rockland, Maine

Hyvää Joulua ja Toivorikasta,
Rauhallista Uutta Vuotta

E.C. MORAN COMPANY, Inc.
VAKUUTUSLIKE

425 MAIN ST. ROCKLAND, ME.
Phone 594-4300

Norway, Me.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

NORWAY SAVINGS BANK

Established 1866

5-1/2% per annum paid monthly

NORWAY, MAINE FRYEBURG, MAINE
BRIDGTON, MAINE NAPLES, MAINE
SQ. PARIS, MAINE

Member Federal Deposit Insurance Corp.

Voluntown, Conn.

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA

TAMARACK LODGE

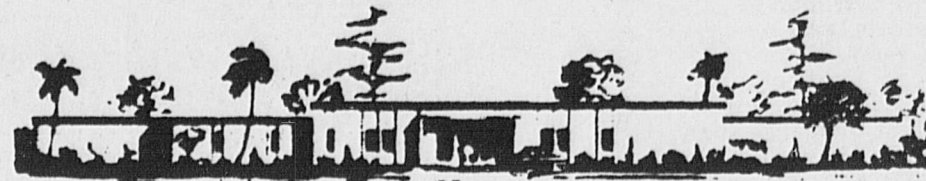
Beach Pond
Voluntown, Ct. 06384
203-376-0224

BANQUETS, WEDDINGS, OUTINGS AND
SPECIAL OCCASIONS
SUNDAY
Smorgasbord - Brunch
April thru Dec.

ALL OF US AT TAMARACK WISH OUR FRIENDS
THE HAPPIEST OF HOLIDAYS 1985

The Andersons

Raivaaja - Torstaina, joulukuun 5 p. 1985 - Thurs. December 5, 1985 * * 5

Finnish-American Rest Home, Inc.

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461
Telephone: (305) 588-4333

Suomalaisen Lepokodin asukkaat, johtokunta ja työntekijät

toivottavat

Rauhallista Joulua.

ja

Onnellista Uutta Vuotta

kaikille lukijoille

Floridan Suomalainen Liike-Klubi

TOIVOTTAA KAIKILLE AMERIKANSUOMALAISILLE YSTÄVILLEEN

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 1986
KAIKKI JÄSENLIIKKEEMME YHTYVÄT TERVEHDYKSIIN

A.G. EDWARDS & SONS 582-7491	MIDNIGHT SUN-LIISA MOTELS 588-3640
811 Lucerne Ave. Lk. Worth, FL.	1030 S. Federal Hwy. Lk. Worth, FL.
Daniel Kesonen 33460	Tellervo & Raimo Nikunen 33460
AKSILA CONSTRUCTION 586-3328	PALM BEACH BEAR 588-4580
810 No. A St. Lake Worth, FL.	514 So. H St. Lake Worth, FL.
Sirkka & Vilho Aksila 33460	Irma & Alpo Viisänen 33460
ALTAI APTS. MOTEL 582-1642	PALM BEACH ENGINEERING 588-1672
1526 So. N St. Lake Worth, FL.	1517 No. 17th Ave. Lk. Worth, FL.
Irma & Tim Nurvala 33460	Mirjam & Teppo Jokinen 33460
ARUBA ARMS MOTEL 588-5529	PIIRA EINO RENTALS 533-0451
1401 S. Federal Hwy. Lk. Worth, FL.	890 N. Federal Hwy. Lantana FL.
Lydia & Antero Nikunen 33460	Eila & Eino Piira 33462
BANK OF SOUTH PALM BEACHES 586-3373	PIIRA PERTTI - REALTOR 588-1638
7020 Half Moon Cir. Hypoluxo, FL.	4032 Buffalo St. Lk. Worth, FL.
Taimi & Alfons Ukkonen 33462	Anneli & Pertti Piira 33460
COSMOS TRAVEL INC. 585-6870	REALTY AGENCY KOTKAVUORI 965-4196
12 So. Dixie Hwy. Lake Worth FL.	3949 Metaleuca Ln. Lake Worth, FL.
Marja-Liisa & Ali Sadik Oglu 33460	Taimi & Jaakko Kotkavuori 33461
CRESTWOOD CONSTRUCTION 585-6397	SAARNIO TILAUSSAJA 582-4974
1721 Crestwood Blvd. Lk. Worth, FL.	811 Minnesota St. Lantana FL.
Ilta & Allan Harikkala 33460	Helen & Martti Saarnio 33462
FINN BUILDERS CONSTR. 586-5951	SATAMA CONSTRUCTION 588-4507
1502 S. Lakeside Dr. Lk. Worth, FL.	210 SW. Atlantic Dr. Lantana, FL.
Annikki & Yrjö Ylijoki 33460	Rauni & Paavo Satama 33462
FINN MOTORS 586-3832	SUNSHINE PLACE APTS. 588-8135
1214 Wingfield St. Lk. Worth, FL.	7914 Pine Tr. Ln. Lk. Clarke Shores, FL
Maija & Kari Hyytiäinen 33460	Hilkka & Tauno Kiiski 33406
FLORIDA RESTAURANT 585-4651	SUNTAXI 585-1222
467 Greynolds Cir. Lantana, FL.	917 So. Dixie, Lake Worth, FL.
Tuulikki & Juhani Pöllänen 33462	Helena & Jorma Ylijoki 33460
GOLDEN DAFFODIL 964-0076	THE RINGMAKER 655-1712
7111 Lk. Worth Rd. Lake Worth, FL.	214 Southern Blvd. W.P.B., FL.
Maija & Olavi Martikainen 33463	Riitta & Jorma Huttunen 33405
JOHN AHO CONSTRUCTION 585-5413	THETA CORP. - TAXES 588-5013
126 So. 12th Ave. Lantana, FL.	1300 Lantana Rd. Lantana, FL.
Doris & John Aho 33462	Airi & Tapio Anttila 33462
KIISKI'S APTS. MOTEL 585-3730	TOMMOLA APTS. 585-7093
1312 So. N St. Lake Worth, FL.	1321 Date Palm Dr. Lantana, FL.
Helinä & Vilho Kiiski 33460	Sirkka & Arvo Tommola 33462
KILPO CONSTRUCTION 586-6114	TUOMINEN APTS. - CONDOM. 582-8606
6560 Paul Mar Dr. Lantana, FL.	1010 So. N St. Lake Worth, FL.
Pirkko & Peter Kilpo 33462	Eira & Paavo Tuominen 33460
K.K. CAR CO. - Rentals 585-1731	SCANDIA BAKERY 582-1600
917 So. Dixie Hwy. Lake Worth, FL.	16 So. Dixie Hwy. Lake Worth, FL.
Eila & Osmo Sikanen 33460	Aune & Taisto Kaanto 33460
KOMONEN JEWELRY 585-1084	LINDEN CONSTRUCTION 433-0288
1505 Lucerne Ave. Lake Worth, FL.	2724 S. Garden Dr. Lake Worth, FL.
Raili & Matti Komonen 33460	Elsi & Lauri Linden 33461
LASSEN LEVYT-MOTEL 585-4564	NIEMISTO TAUNO 683-6362
28 So. E St. Lake Worth, FL.	NIEMINEN VEIKKO 588-7430
Lasse Sjöström 33460	

Suomi College - Suomi ottelussa

Suomen kansallinen koripallojoukkue voitti Suomi-Collegen "leijonat" koripallopeleissä Paavo Nurmi keskuksessa Hancockissa, Mass., pistetuloksella 99-66.

Suomen "National Team" tuli Yli-Michiganin 13. marraskuuta, se oli kolmas pyhäjouspäivä heidän pelikiertueellaan seitsemään USA:n yliopistoon New Yorkista - Kaliforniaan.

Suomen koripallopelureitten pituus ja hyvä pallonkulkusyky varmisti voiton Suomi-Collegen lyhyemmistä miehistä. Suomalaisen tähtäys oli erikoisen tarkka. Vapaajouspäivä he osuivat melkein virheettömästi.

Collegen "leijonat" pelasivat vikkeliä, mutta korin osumisessa oli puutetta. Vapaajouspäivä heidän vapaajouspäivänsä onnistuivat. Suomalaiset kärsivät sakotuksista, koska heidän pallonviejän käteen. Tämä on virhe amerikkalaisen sääntöjen mukaan, mutta suomalaiset eivät olleet sitä aikaisemmin noudattaneet. Eurooppalaiset tuomarit ovat hiukan lievämpiä sakottaessaan.

Suomalaiset pääsivät heti alkuun edelle. He saivat 55-32 pisteitä puolijalalla ja numerot 99-66 lopussa. Tämä oli suomalaisten kolmas peli USA:ssa ja ensimmäinen voitto.

Ennen pelin alkua pidettiin juhallinen lippuseremonia ja kansallislaulujen esitys. Väliajalla Collegen rehtori Ralph J. Jalkanen ojensi kunnioitustodistuksen ja lausui kiitokset Lauri V. Rissaselle, Rissanen, Finnish-American Sports Foundation säätiön johtaja, Berkeleyssä Kaliforniassa, sponsoroijaksi Suomen joukkueen Amerikan kiertueen aikana, matkustaan mukana. Suuri kiitos hänelle ja säätiölle uhratusta työstä.

Peli televisioitiin ja radiotiin paikallisissa lähetysissä. Nurmi salissa oli tuhat katsojaa, vieraita kaukaakin. Suomi College järjesti mukheet kahviolet lopussa.

JOULUKSI KOTIIN Jatkoo sivulta 5

Joulu oli jo ovelta, mutta John epäili saaneeko hän sitä enää nähdä. Kiusaavat kysymykset pyrkivät taas esille ja hän oli niiden valtoihin juuri joutumassa, kun Mary Ann saapui hänen vuoteensa viereen ja alkoi puhua suuresta juhlasta, joka oli jo parin päivän perästä. John kuunteli hiljaa, sillä hän oli tullut yhä hiljaisemmaksi. Hänestä tuntui niin hyvältä kuulaa Mary Annin ääntä. Se oli niin rauhoittavaa, että ennen pitkää hän oli nukahtanut tyyneen ja syvään uneen.

Oli jo jouluaatto ja John yhä vain nukkui. Rinta nousi ja laski joskin hengitys oli käynyt katkonaisemmaksi. Mary Ann ei enää poistunut Johnin vuoteen vierestä. Siinä hän istui tunnin ja istui toisenkin. Kuumat kynteet vuotivat hänen silmistään, sillä hänestä tuntui kuin koko elämä olisi nyt arvotonta. "Miksi onkaan minun kohdalleni tullut niin paljon kärsimystä", hän huokasi. "Jo lapsena meni koti, ja vanhempani saivat onnetoman surmansa, ja nyt minun onneni, ajallinen onneni on mennyt. Voi jos vielä kerran saisi kuulla Johnin äänen."

Hänen ajatustensa kulku pysähtyi äkkiä, sillä saliras nousi istumaan ja huudahti kirkkaalla äänellään: "Miten ihanaa!" Oliko hän nähnyt jotakin vai ei, sitä ei kukaan tiennyt. Hetken perästä hän sanoi uudestaan: "Miten ihanaa onkaan joulu kotona. Enkeli laulavat paremmin kuin koskaan olen joulukirkossa kuulut laulettavan. Sallikaa minun mennä laulamaan heidän kanssaan."

Mary Ann istui kuolevan vieressä, pitäen hänen kättään omassaan. Iltapäivällä rintakouristukset yltivät ja tulivat musertavina. Tunti tunnin jälkeen hän taisteli. Hän yritti jotain sanoa, mutta ääntä ei kuulunut. Huulet vain liikkui. Äkkiä hän sanoi kuuluvalla äänellään: "Mary Ann, minä pääsen joulukirkkoon!" Sitten pää painui alas ja onnellinen hymy levisi hänen kasvoilleen. Mary Ann puhkesi hillittömään itkuun, mutta rauhoittui hetken päästä ja sanoi: "Olkoon Joulun Herra kiltetty siitä, että otti kirsikan lapsensa jouluksi kotiin..."

William A. Sumner

Best Holiday Wishes from Gardner, MA

JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYS
kaikille asiakkaillemme

WEST STREET LAUNDROMAT
ja
BALDWINVILLE LAUNDROMAT

Gardner ja Baldwinville, Mass.
Omistajat: Mr. & Mrs. Lawrence Fletcher

MERRY CHRISTMAS!
ROBILLARD'S PHARMACY
104 PARKER ST. GARDNER, MASS.
Gardnerin johtava apteekki!
Tel. 632-5700
Lääkemääräyksiä täytetään - Russell Stover
Sairaanhoitotarpeita ja valineita Candies
JOSEPH G. CODEK, pharmacist - uusi omistaja

PARHAINTA JOULUA JA ONNEA ALKAVALLE UUELLE VUODELLE!
ANTHONY E. PENSKI
Attorney-at-Law
309 Elm Street Gardner, Ma. Puh. 632-6610

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
THOMAS J. KYMÄLÄINEN
Kiinteistötoimisto
Asunto - Fami - Vuokralojo
29 Union Square
Gardner, Mass.
Tel. 632-3106

Joulu ja Uuden Vuoden Onnittelummi!
Edward's Pharmacy Inc.
DAVID DERZIUS, Reg. PH.
Tel. 632-5558
Pleasant St. Gardner, Mass.

Joulu Iloa ja Onnea Uudelle Vuodelle 1986
Lajoie's Used Auto Parts
Ray and John Lajoie
Rear 27 HILL STREET
GARDNER, MASSACHUSETTS
Saatte meiltä käytettyjen autojen osia.
Puh. 632-3431

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille
Dial 632-9005
Sav-on Heat Co. Inc.
99 Barthel Ave. Gardner Mass.
William Saubier Jr. Manager.
Tel. 632-0452

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
Asiakkaillemme
Meiltä saatte kukkalaitteita kaikkiin tilaisuuksiin
Tutustukaa uuteen kauppaamme ja osallistukaa ilmaiseen lahjanarvontaan.
VALLEY FLORISTS & GREENHOUSES
Lower Parker Street
Gardner, Mass., 01440
Tel. 632-2950
Mr. ja Mrs. Robert O. Olsen, omistajat.

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
The WIRONEN STUDIO Inc.
249 TIMPANY BLVD., GARDNER, MASS. 01440
Telephone 632-1714
MAINOSKUVIA
VALOKUVIA
HÄÄKUVIA

ILOISTA JOULUA JA TOIVORIKASTA UUTTA VUOTTA!
LaCHANCE FURNITURE & APPLIANCE CO., INC.
Complete line of Furnishings
35 PARKER STREET GARDNER, MASS.
Phone 632-1930
MYYNIT ja HUOLTO
RCA WHIRLPOOL
ZENITH FRIGIDAIRE

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
GARDNER TRAVEL AGENCY
Tel. 632-3190
Al Richard, Pres. 287 Central St. Gardner, Ma.

MERRY CHRISTMAS from the folks at
ATTER'S MARKET
Gardner, Mass.
ATTER'S SUPER MARKET, INC.
212 West St. 632-0887

JOULU- JA UUDENVUODEN-TERVEHDYS
kaikille Raivaajan lukijoille
GARDNER NEWS
GARDNER, MASS.

ILOISTA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
ROSE'S Moskowitz's
"STYLE WITH QUALITY"
Infants - Jrs. - Misses - Women
52 Parker St., Gardner, Mass.
Visit our GIFT and NEEDLECRAFT Departments
LET ROSE'S DO MORE FOR YOU
Tel. 632-5100

Merry Christmas
COLONIAL CO-OPERATIVE BANK
The most cooperative bankers in town.
6 City Hall Ave., Gardner, Mass. 01440 632-0171
117 Central St., Winchendon, Mass. 01475 297-2447

JOULUTERVEHDYS!
SMITH FUNERAL HOME, INC.
69 Vernon St.
GARDNER, MASS.
Tel. 632-0377
Elden Bjurling and Steven Palmer

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
STANLEY
CHEVROLET OLDSMOBILE
SAAB SUBARU
442 W. BROADWAY, GARDNER, MA 01440
TELEPHONE (617) 632-6460
STANLEY BUJNICKI
PRESIDENT

Seasons Greetings from Hubbardston & Maynard, MA

MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR
to all our customers!

LIQUORS - WINE - BEER

WE DELIVER

HUB PACKAGE STORE

Main Street Hubbardston, Mass.

HUBB EQUIP. MAINT. CO.

WELDING - FABRICATION

HYDRAULIC SYSTEM REPAIRS

Princeton Road Hubbardston, Mass.

Roy Handy, Jr. 928-4258

Pyhä Nikolaus ja alkuperäinen joulupukki Kärntenissä Itävallassa.

Miksi pukki eikä ukko?

Mistä johtuu, että lapset saavat joululahjansa joulupukilta eivätkä esimerkiksi joulukolmelta tai muulta partasuulta?

Selitystä on lähdeittä hakeaan Vähästä Aasiasta, nykyisestä Turkista. Myrskäpungin asukkaat valitsivat 300-luvulla piispakseen Nikolaus-nimisen miehen, joka oli kuuluisa rikkaudestaan ja a-vokäitseydestään. Heitteli kuulemma kultaa köyhien ikkunoista sisään yön aikana.

Kirkko omi Nikolauksen, teki hänestä Pyhän ja lasten ja menekijöiden suojeluspäivityksen.

Läntisen kirkon piirissä Nikolaus oli köyhien ja lasten suojelija, joka saapui joko Nikolainpäivänä joulukuun 5. tai joulupäivänä kuulustelemaan lasten katekismuksen-

tuntemusta ja toi namuja.

Joulupukin kannalta Nikolauksen seurue on tärkeä. Siihen kuuluu oljilla peitetty pelonhenki ja toisena sarvipäinen pukinnaamioilla varustettu mies. Näiden tehtävä on kääntää synnintekijät, erityisesti naiset, joiden talon ulkopuolella pukki määkyy.

Skandinaviassa pukki oli usein kokonaan oljilla tehty ja kuului tapainpäivän leikkeihin. Olkupukki eliä Skandinaviassa yhä pöytäkoristeena. Kansanomaleen vanhaan joulunviettoon kuului myös Nikolauksen seurueesta tuttu pukki-puettu mies.

Suomesta tunnetaan joitakin kertomuksia vanhasta joulupukista:

Kurussa "saapui aattoiltaan joulupukki taloon. Se oli oi-

kein pukin näköinen: pukin naamio, parta kuin pukilla sekä sarvet. Kepit olivat jalokoina, niin että ei pukina olevan ihmisen jalkoja näkynyt. Toisinaan saattoi kaksikin miestä olla pukeutuneina yhdeksi pukiksi ja silloin täytyi olla kahdet vällyt heidän ympärillään".

Akalla "myöskin joulupukki kävi jouluuhtoilla. Mukana hänellä oli joukko nuoria miehiä, ja itselleen ja seuralaisilleen hän pyysi viinaa ja olutta. Pyhinä pukilla oli nurin käännetty turkki, pässä pukin sarvet tai niiden asemasta oljilla väännetty paninat, häntään vihta".

Lahjoja nämä kansan omat pukit eivät tuoneet. Niitä alettiin jakaa Turun porvariston piirissä 1700-luvulla lopulla "tukholmalaisten tapaan". Työmies-Eteenpäin

HAUSKAA JOULUA!

FOWLER-KENNEDY FUNERAL SERVICE INC.

42 Concord St. Maynard, Ma. 01754
P. O. Box 297 Tel. (617) 897-7343
John A. Kennedy John E. Erb

LERER & FLORIO, ATTORNEYS

31 Main Street Maynard, Mass.

Hauskaa Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!

Paul's Food Shoppe and Fay's Feedery

Owned by Paulson Family since 1926

47-51 Main Street Maynard, Mass. 01754
Tel. 897-2542

HAUSKAA JOULUA JA ILOISTA UUTTA VUOTTA

ERKKINEN BROS.

SÄHKÖURAKOITSIJAT

PUHELIN 897-2088 - 897-8522 MAYNARD, MASS.

Ystävän Joulutervehdys!

DR. KATHRINE A. WEGIEL
OPTOMETRIST
CONTACT LENSES

TEL. 897-7212

OFFICE HOURS: 9 NASON STREET
BY APPOINTMENT MAYNARD, MA

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

DUNN OIL CO.

Off Euclid Ave. Maynard, Mass.

Tel. 897-3366

24 tunnin huoltopalvelu. Säännöllinen polttoöljyn jakelu. Myymme ja asetamme uusia öljylämmityslaitteita ja korjaamme vanhoja.

Huomutkaa, että teidän öljylaskunne ilmaisee missä kunnossa on lämmityslaitteenne.

Me omistamme entisen Co-op lämmitysöljyn jakelupalveluksen.

Merry Christmas To Our Advertisers

In behalf of the readers and subscribers of Raivaaja in Gardner, Hubbardston and Maynard, MA, we wish to thank you for the cooperation you have extended by advertising in our Christmas Special.

Raivaaja Publishing Co. and Teddie Doane Hubbardston Advertising Representative

ILOISTA JOULUA

toivottaa

ANDERSON FORD SALES

Acton Rte 62 Powdermill Road Maynard, Ma. 01754
Tel. 897-7000 897-7171

HYVÄÄ JOULUA ja

ONNEA ALKAVALLE UUELLE VUODELLE 1985

Toivotamme kaikille asiakkaillemme ja KIITÄMME antamastanne hyvästä kannatuksesta! Edelleen tarjoamme parhaan palvelun autoillenne kohtuullisella hinnalla.

AUTO - MACHINE SERVICE

Veljekset HERBERT & HAROLD TORPPA om. ja joht.

233 Main St. Maynard, Mass.

SEASON'S GREETINGS

VOLUNTEER INSURANCE AGENCY, INC.

81 Main Street Maynard and Concord
Tel. 897-4521

SEASON'S GREETINGS

Wachusett Lumber & Building Supply Inc.

FOR ALL YOUR BUILDING NEEDS

Tel. 886-6646 - 928-4770

Depot Road

HUBBARDSTON, MASS. 01452

Happy Holidays from Gloucester, Peabody, Norwood, & Quincy, MA

Norwood, Mass.

Iloista ja hauskaa Joulua!

LYDON & HAASE CO.

PUTKITYÖTÄ JA LÄMMITYSLAITTEITA

Tel. 769-0719

209 Fulton St.

NORWOOD, MASS.

668-0352

Joulun kellojen sanoma

Kuulen kellojen soivan,
ne kertovat meille
nälkäisistä ihmisistä
maailman tuolla puolen.
Kuulen kellojen soivan,
ne varoittavat meitä
ydinajatteista, sodasta,
saasteista.
Kuulen kellojen soivan,
ne huutavat meille hätää
ihmiskunnan puolesta.
Kuulen kellojen soivan,
tehkäämme jotain,
ennen kuin korvani
halkeavat.

Nettie

Quincy, Mass.

JOULU ja UUDEN VUODEN

TERVEHDYKSEMME

BURGIN PLATNER & CO., INC.

INSURANCE

1357 Hancock St.

Quincy Square - 472-3000

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

FRANK A. MORRILL, Inc.

VAKUUTUSTOIMISTO

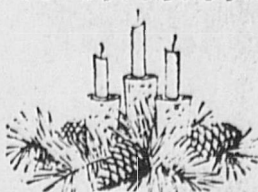
-- Takausbondeja järjestetään --

RICHARD G. NEAD, CPCU - Pres. & Treas.

19 Central St.

Norwood, Mass.

Quincy, Mass.

JOULUN RAUHAA ja SIUNAUSTA UUELLE VUODELLE
toivoo

WEST QUINCY CONG. SEURAKUNTA

47 Buckley Street

Quincy, Mass. 02169

SUNNUNTAINA, joulukuun 22, 1985

9:30 - Lasten Kuusijuhla

TIISTAINA, joulukuun 24

7:30 - Englanninkielinen joululaaton
jumalan palvelus

KESKIVIHKONA, joulukuun 25

7:30 - Suomenkielinen joulukirkko

SIUNATTUA JOULUA

ja

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

FAITH LUTHERAN CHURCH

65 Roberts Street, Quincy, MA

Suomalainen jumalanpalvelus jouluaamuna klo 9.
Muulloin aina kuukauden 3. sunnuntaina klo 2:30.

PASTORI JAMES L. KIMMELL

PASTORI MATTI SALOMAA

ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"... Minä ylistän sinua, Isä
taivaan ja maan Herra, että
olet salannut nämä viisailta
ja ymmärtäväsiltä ja ilmoit-
tanut ne lapsenmielisille".
(Matt. 11:25)

Maailma arvostaa viisautta,
älykkyyttä, kekseliäisyyttä,
kykyä - siis luonnollisen ih-
misen viisautta jota voidaan
koulutuksen ja muun harjoit-
uksen avulla kehittää jok-
seenkin pitkälle. Luonnolli-
nen ihminen yleensä ihalle
ja pyrkii sitä kohden joka
tekee hänestä tehokkaan ja
kykeneväisen elämänsä va-
elluksessa. Ihminen ihalle
ihmisen saavutuksia.

Totta on, kaikkien tutkimuk-
sienkin perusteella, että ih-
minen on ihmeellisesti tehty,
yksistään fyysillisistä olemus-
ta tarkaten. Ihmisen ruumis
on yksi maailman suurimpia
ihmeitä. Ihmisen kyky jär-
keilyyn, ajatteluun, päätök-
sien tekoon, keksintöihin, luo-
vaan, työhön on joskus aivan
ihmeellistä.

Kuitenkin Jumala on näh-
nyt hyväksi ilmaista valta-
van pelastussuunnitelmansa ei
maailman viisaiden vaan
"lapsenmielisten" kautta.
Jeesus antoi maailman evan-
gelioimistyön ei maailman
viisaiden vaan "lapsenmielis-
ten" käsiin. Miksi? Sentähden,
että "lapsenmielinen" nöyryy
Jumalansa edessä. Aivan niin-
kuin pieni lapsi alistuu kuun-
telemaan isän ja äidin neu-
voja, ja luottaa heihin, samoin
"lapsenmielinen" ihminen
kuulee Jumalan Sanaa ja ot-
taa sen vastaan niinkuin se
on kirjoitettu; hän hyväksyy
koko Sanan totuutena. Tällai-
nen ihminen myöskin ottaa
vastaan Pyhän Hengen, sillä
hän käsittää, että vain Pyhän
Hengen avulla hän voi ym-
märtää Jumalan Sanan pyhiä
tutuksia.

Ihminen joka itsepuolesta
luottaa omaan ymmärryk-
seensä, ja luonnollisen järjen-
sä avulla yrittää päästä sel-
ville Jumalan salaisuuksista,
ei tule koskaan pääsemään si-
sälle Jumalan ihmeelliseen e-
lämään; hänet estää hänen oma
ylpeytensä. Jumalan halu on
että kaikki ihmiset pääsisivät
osallisiksi hänen elämänsä
jonka hän Jeesuksessa lähetti
maailmaan, että ihmiset sen
hyväksyisivät.

Mutta Jumalalla on eho-
ja. Yksi ehdoista on täy-
dellinen antautuminen hänen
armonsä varaan, hänen suun-
nitelmansa suojaan. Vain
"lapsenmielinen", nöyrä sy-
dän alistuu ja hyväksyy Ju-
malan ehdot, Jeesus Kristus
on ainut tie Jumalan tykö;
muuta tietä ei ole. Pyhä Hen-
ki asettuu asumaan "lapsen-
mieliseen" sydämeen, jossa
Jeesus Kristus on Vapahtaja
ja Herra, Jumala, joka on
luonut ihmisen, tietää mil-
laista tekoa hän on. Ylpeys
syöksi saatanaankin taivaan
kirkkaudesta; ylpeys voi
erottaa ihmisen ikuisesti Ju-
malasta.

Nöyrän sydämen arvo on
suuri. Jumala luottaa työnsä
tällä maan päällä niille joil-
la on alistuvainen nöyrä sy-
dän, hän on lähellä niitä joilla
on särkynyt sydän. Jumala on
ylpeitä vastaan, mutta nöyrille
hän antaa armon. Miten on si-
nun laita? Tuhlaatko sinä elä-
mäsi edistämällä omaa tahto-
asi, maksoi mitä maksoi? Vai
oletko jo saanut armon nöyr-
tyä Jumalan tahdon alle? Kyl-
lä Raamattu on totta! Älä
enää taistele Jumalaa vas-
taan kaikenlaisilla tekosyil-
lä ja järkipäätöksillä. Tule
"lapsenmielliseksi" niin saat
vihdoin ottaa vastaan todel-
lisen viisauden elämäsi
Jeesuksen.

RAUHAISAA JOULUA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

A. MONTI GRANITE CO. INC.

Tukku tuottaja ja valmistaja muistokiville.

266 Centre St.

Quincy, Ma. 02169

Puh. PR 3-6940

Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys
asiakkaillemme

Carl O. Widman & SONS CO.

Auto Body & Fender Repairs
140 Brook Road, Quincy, Ma. 02169
Tel. 773-0020

JOULU- JA UUDENVUODEN
TERVEHDYS!

COPELAND ST. AUTO BODY CO.

GEORGE JANSSON

65 Copeland St. W. Quincy, Ma.

GR-9-6352

HAUSKAA JOULUA!

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO

Palvelemme Norwoodissa ja ympäristössä!

85 NICHOLS STREET

NORWOOD, MASS.

Puh. 762-1509

Gloucester, Mass.

MERRY CHRISTMAS

from

CAPE ANN SAVINGS BANK

109 MAIN ST & 38 ROGERS ST. Tel. 283-0246
BEACH ST. MANCHESTER Tel. 526-7122

Peabody, Mass.

P. J. WOODS & CO.

REAL ESTATE and INSURANCE

Tel. 531-2777

40 Main Street

Peabody, Mass.

Seasons Greetings

RENT: WATER HEATERS - OIL BURNERS

FURNACES
OIL BURNERS
WATER
HEATERS
BOILERS

Quincy Savings Bank

Member FDIC/DIFM
Braintree, Hanover, Norwell
and Quincy

SETTLES GLASS

LASIA KAIKKIIN TARKOITUKSIIN

16 CONVENIENT SERVICE CENTERS MOBILE SERVICE

ANDOVER 14 No. Main St. Tel. 470-1890

BROCKTON 158 Montello St. Tel. 586-1223

EVERETT Cor. Revere Beach Pkwy.
and Second St. Tel. 387-1777

HOLBROOK 845 So. Franklin St. Tel. 767-2100

HYDE PARK 1183 Hyde Park Ave. Tel. 361-1700

MARSHFIELD 820 Plain St. (Rt. 139) ... Tel. 834-6583

NORWOOD 181 Everett St. (Rt. 1) ... Tel. 769-5540

QUINCY 196 Washington St. Tel. 479-4400

QUINCY 114 Parkway Tel. 773-1700

RANDOLPH 1112 No. Main St. Tel. 961-3020

STOUGHTON 713 Washington St. Tel. 341-0176

WATERTOWN 347 Main St. Tel. 926-3377

WEYMOUTH (South) 21 Union St. Tel. 337-8450

WEYMOUTH (North) 547 Bridge St. Tel. 337-6565

SETTLES GLASS CORP.

FALMOUTH 229 Main St. Tel. 548-0601

HYANNIS 223 Lyanough Rd. Tel. 775-0526

RAITISTA JOULUA

ja

ILOISTA UUTTA VUOTTA

ULJAS KOITTO TEMPERANCE SOCIETY

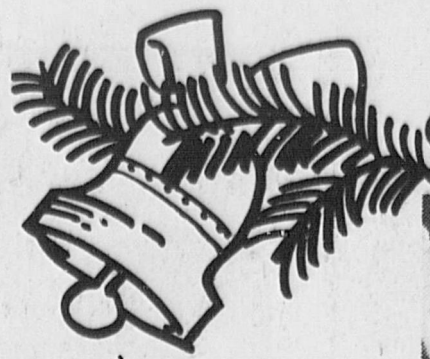
1890 - 1985

Quincy and Pembroke, Mass.

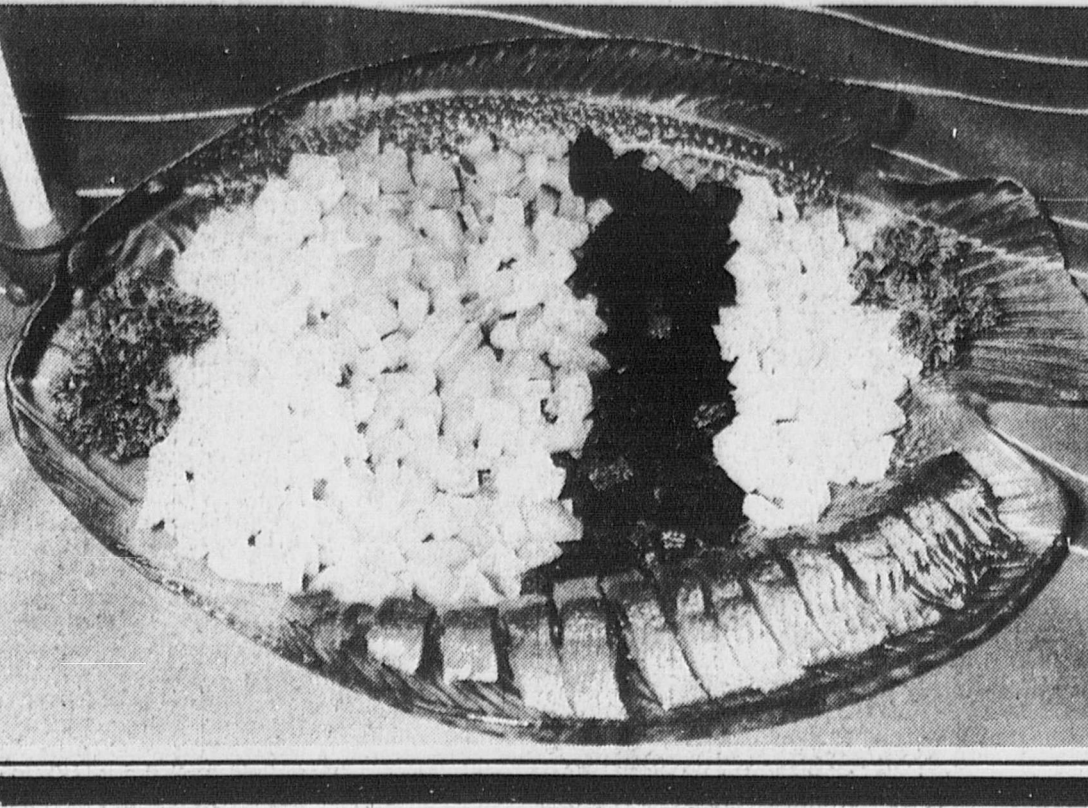
HAPPY HOLIDAY SEASON

Avoid drugs and alcohol

Holiday Greetings from Winchendon & Worcester, MA and Foster & Coventry, RI

Joulun salaatteja

Kun on jo valmiina tai ainakin mielessä suunniteltuna ne isommat asiat, kuten kinkku, laatikot ja leipomiset, voidaan keskittyä pienempiin yksityiskohtiin joulun ruokalistassa. Joulun aikaan ei pidä unohtaa aterian keventävää, silmän ja suun iloa, salaattia. Jouluaikaan nautitaan mahtuu monta erilaista.

Perinteinen salaatti on kypsistä juureksista valmistettu rosolli, joka on kotoisin ajalta, jolloin ei tuotaisalaatteja ja kiinakaaleja ollut saatavilla. Kotimaiset ainekset kelpasivat ja kaunisti tuli, kun värejä käytettiin. Kermavaahdokastike voidaan tarjota valkeana tai punajuurilla punertavaksi värjättyä lisäkoristena. Jos joku haluaa vaihtelua, voidaan kokeilla miten menestyy joulupöydässä purjo-punajuurisalaatti, onhan se vähän rosollin päin edes aineiden ja värin suhteen.

Kinkun tai kalkkunan vierelle tarvitaan annos raikasta salaattia, olkoon se kaalista tai lehtisalaatista, porkkanasta tai vaikkapa erikoisempi, mutta hyvän makuisen selleri-omenasalaate. Se sopii nimenomaan stailinhan seuraksi hyvin.

Lämpimiksi lisäkeiksi voimme laatikoiden tilalle valmistaa kevennettyjä juuresruokia tai vaikkapa muhennoksessa muhivaa punakaalia. Lantukutioid, keitetty porkkanat sinappikastikkeessa tai punajuurihakkelus ovat hyviä lisäkeitteitä lihalle.

Jos taas kerran toistettakoon, ettei kaikkea hyvää tarvitse tarjota kerralla, onhan niitä aterioita joulun aikaan useitakin. Jaetaan herkuja useammalle päivälle, pieniä annoksia.

Kun on joulun tärkeimmät ateriat syöty ja huomataan aineksia jäävän jääkaappiin vähän sitä sun tätä, alkaa se arkinenkin ruoanlaitto taas muistoa mieleen. Tähleitä voidaan käyttää hyväksi monella tavalla. Esimerkiksi lipeäkasta saadaan hyvä uuniruoka, johon voidaan vielä piilottaa tähteeksi jäänyt riisipuurokin, jos sitä on. Kinkkua voi tarjota muunnakkaassa, pil rakoissa tai hienosti alkukeitossa lihalieheen pilkottuna. Tuntuu ihan erilaiselta kuin joulupöydän kinkku. Pakastin on hyvä apu, jos kinkkua jää enemmän mähkin. Sieltä tammikuun alkupäivinä löytyy hyvää lihaa kasitkkeeseen tai luuta herneoppaan.

Luumu on joulun ruoka-aine. Jos ei halua kiissellää jälkiruoksi, voi keittää luumut mausteliemessä ja tarjota kylmiä luumuja raikakaasi maustetun ja viileän kermavaahdon kanssa.

Unohtuiko jonkun lahja? Onko joulukakku syöty jo ehtukäteen? Tuleeko odotettua enemmän vieraita? Pikainen ja helppo rusinamasatekakku valmistuu muiden hommien lomassa äkkiä tilanteen pelastukseksi. Onhan se uuni kuumanan kuitenkin.

PUNAKAALIMUHENNOS

1 1/2 kg punakaalia
100 g voita
1 hapahko omena
1 dl siirappia
suolaa
3 rkl etikkaa
Paloittele punakaali. Sulata rasva padassa, hauduta siinä palat pehmeiksi. Kypsennyksen loppuvaiheessa lisää omenakuutiot ja mausteet, hauduta pehmeiksi.

MAUSTELUUMUT

1 pss kivetömiä luumuja
2 dl vettä
1-2 kanelitankoa
2 dl paksua kermaa
vanilliinisoleroia
Keitä luumuja kanelitangoilla maustetussa vedessä hiljalleen, etteivät luumut rikkoutuisi, keittoaika noin 15 minuuttia. Jäähdytä luumut keittoliemessä. Nostele luumut annosmaljoihin. Vaahdota kerma ja mausta se vanilliinilla. Tarjoa kerma erikseen.

Sekoitetun rosollin sijaan voidaan valmistaa kaunis raidallinen salaatti joulupöytää osaltaan kaunistamaan.

SELLERI-OMENASALAATTI

pala juuriselleriä
2 omenaa
1 dl kermaviiliä
1 dl kermavaahtoa
5 kpl manteleita

KINKKUKUITTO

1 l lihalientä
100 g kypsää kinkkua
pala purjoa
persiljaa
Leikkaa kinkku tulitikkumaisiksi suikaleiksi, purjo oikein ohuiksi renkaiksi. Kuumenna lihaliemi kiehuvaan, kaada se annoskuuluihin jaettujen kinkun ja purjon päälle, ripota pinnalle hiukan persiljasilppua.

PUNAJUURIHAKKELUS

1 l keit. punajuurikuutiota
2 rkl voita
2 dl kermamaitoa
suolaa
sokeria
etikkaa
Sulata rasva padassa, ruskista punajuurikuutiot siinä. Lisää kermamaito, keitä jonkin aikaa, mausta seos.

LIPEÄKALA-RIISIPAISTOS

5 dl kypsää lipeäkala
5 dl kypsää riisiä (tai puuroa)
5 dl valkokastiketta
2 munaa
suolaa
maustepippuria
muskottipähkinää
Pilko kala, sekoita ainekset ja mausta seos. Voitele uunivuoka, kaada seos siihen ja kypsennä 200 asteessa noin 40 minuuttia.

ROSOLLI

3 keit. perunaa
3 keit. porkkanaa
3 etikkapunajuuria
2 omenaa
2 maustekurkkua
2 sillifilettä
1 dl kermaa
punajuurilientä

Kuori ja kuutioi ainekset tasakokoisiksi kuutioiksi. Ainekset voi sekoittaa salaattiksi tai tarjota laakealta valdita raidoitain aseteltuna. Leikkaa liotetut sillifileet haarrukkapaloiksi, laita ne salaatin pinnalle. Vaahdota kerma, värjää se halutessasi punajuuriliemellä punertavaksi.

RUSINAMAUSTEKAKKU

100 g margariinia
100 g sokeria
2 munaa
200 g rusinoita
1 tl kanelia
1/4 tl neilikkaa
1/4 tl inkivääriä
1 dl maitoa
1 tl leivinjauhetta
3 dl vehnäjauhoja
Vaahdota rasva ja sokeri, lisää munat yksitellen, hyvin vatkaen. Lisää rusinat ja mausteet. Sekoita leivinjauhe jauhoihin, lisää seos vuorotellen maidon kanssa taikinaan, sekoita tasaiseksi. Paista jauhotetussa rengasvuokassa 175 asteessa 35-40 minuuttia.

KAALISALAATTI

300 g valkokaalia
3 appelsiinia
1 sitruunan mehu
4 rkl öljyä

Raasta valkokaali karkeaksi raasteeksi, kuori ja paloitelee appelsiinit sekaan. Leikkaa lohkot saksilla paloiksi kulhoon, valua mehu tulee talteen salaattiin. Sekoita sitruunamahu ja öljy, kaada se salaattiin. Anna makujen imeytyä viileässä jonkin aikaa ennen tarjoilua.

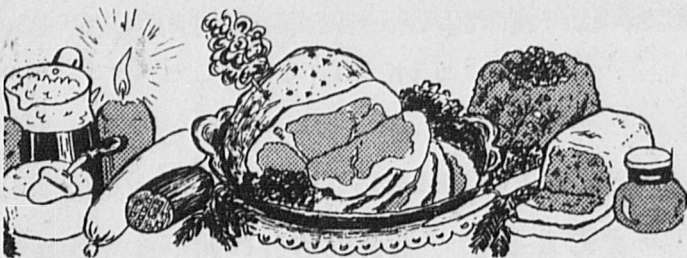
PURJO-PUNAJUURISALAATTI

3 keit. punajuuria
1 pieni purjo
2 omenaa
1 suolakurkku
kastike:
2 dl luonnonjogurttia
sitruunamehua
maustepippuria
Kuori ja kuutioi punajuuret ja omenat, leikkaa purjo ohuiksi renkaiksi, sekoita ainekset. Mausta jogurtti, kaada se salaattiin.

Hyvä pitää muistissa :

1 dl	1/3 cup	150 C	300 F
1 1/2 dl	1/2 cup	175 C	350 F
2 dl	3/4 cup	200 C	400 F
3 dl	1 cup	225 C	440 F
4 dl	1 1/2 cup	250 C	490 F
		300 C	575 F

Leikatkaa talteen

Worcester, Mass.

NORDGREN MEMORIAL CHAPEL

FUNERAL SERVICE

Puhelin PL 852-2161

300 Lincoln Street
Worcester, Mass.

John F. Carrigan Harry R. Mangsen

Winchendon, Mass.

Lähetäkää tuttavallenne kolme Raivaajan numeroa ilmaiseksi

RAIVAAN NÄYTENUMEROITA

Ellette ole Raivaajan tilaajia, mutta haluatte tutustua lehtemme, läherämme teille kolme ilmaista näytenumeroa, mikäli täytätte allaolevan lomakkeen ja lähettätte sen toimitusomme. Voitte täyttää sen myös tuttavanne puolesta.

Voimassa vain USA:ssa

NIMI:

OSOITE:

.....

.....

RAIVAAN PUBLISHING CO.
P.O. BOX 600, FITCHBURG MA 01420

Foster, RI

RAUHALLISTA JOULUA JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

TIKKANEN'S BERRY FARM

Ken nedy Rd. valtion rajalla
Foster, R.I. / Sterling CT

HOLIDAY GREETINGS

SHADY ACRES RESTAURANT

Box 54 Route 6

Foster, R.I. 02825

Coventry, RI

RAUHALLISTA JOULUA

FRANK R. GORTON & SONS INC

721 Washington St., Coventry, R.I. 02816

P.O. Box 345

821-7306

Frank R. Kershaw Jr.

C. Peter Hartman

397-9063

721-7306

Parhaat juhla-ajan

tervehdyksemme

for
Commercial • Residential • and Industrial applications
AUTOMATIC METERED BULK DELIVERY
Emergency 24-Hour Service
by Licensed Personnel

Sales & Service

call toll free

1-800-922-8309

from N.H. 1-899-223-4427

Office & Showroom
open Monday thru Friday
from 9 a.m. - 5 p.m.
Route 12, Winchendon
01475

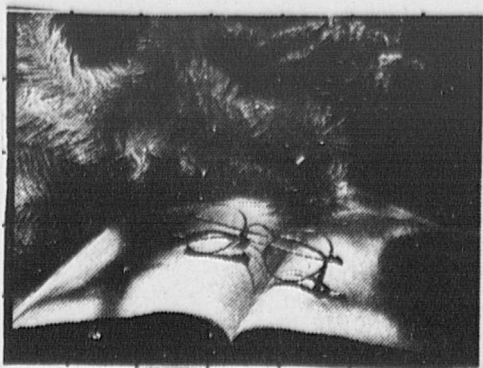
Merry Christmas

To Our Advertisers

In behalf of the readers and subscribers of Raivaaja in Gloucester, Peabody, Norwood, Quincy, Winchendon and Worcester, MA and Foster and Coventry, RI, we wish to thank you for the cooperation you have extended by advertising in our Christmas Special.

Raivaaja Publishing Co.
and
Edward Suominen
Connecticut and Rhode Island
Advertising Representative

Merry Christmas from Fishkill, Spencer & N.Y., NY and Ashtabula & Warren, OH!

YLIVIESKA' SUOMI - marraskuun 19 p:nä 1985

Raivaajan TOIMITUS
Fitchburg, MA

Terveiset Suomesta, tärkein sanottuna Ylivieskasta.

Sain ystäväiltäni Ellen Läm-sältä paketin mukana Raivaaja-lehden. Minulle tuli sitä lukiesani halu lähettää terveiseni ja vähän pakinaa täältä pohjan perukalta.

Ensiksikin esittelen vähän tätä "oma minä". Olen Anna-Liisa Päiväranta Ylivieskasta. Isoisani Pietari Päiväranta oli aikoinaan Ylivieskan lukkarit ja aikanaan ja vieläkin tunnettu kansankirjailija. Varmaankin jollekulle vanhemmalle henkilöille tunnettu.

Olen kirjoittellut sinne Amerikan sikkäliseen suomalaiseen lehteen. Muistakseni se alkuaikoinaan oli OPAS. Tällä kerralla tuo lapsi tuntee nimen: "Amerikan Uutiset". Se on saanut uuden kotipaikkansa muuttaneen New York Mills:stä Floridaksi. Ensin tuntuu haikkealta muuttoa tutuksi käynyt osoite ja jättää tutuksi tulleet kirjapajan ystävät ja lähteä oudolle oville ja vieraille veräjille...

Olen kuitenkin sitkeästi yrittänyt vaalia pitkäikäisä perinnettä ja kirjoitella silloin tällöin sinne "Lantanaa". Siitä on hirveän kauan aikaa, ennen talvisotaa, kun erään vanhan sedän, Murron Antin kehoituksesta aloin kyhätä ensimmäistä kirjoitusta. Murron Antti tunsin lehden, hänelle tuli se. Muistelen, että hän oli ollutkin siellä lännellä vuolemassa siinä aikoinaan ihailtua ja haailtua "LÄNNEN KULTAA".

Niinpä minä kirjoittelin. Tuli sota. Kirjeet eivät kulkenet. Pakettia lähetettiin sieltä. Alkuun ne tulivat perille, mutta sota-aikana ne hävisivät matkalla. Olisi sitä kipeästi tarvinnut silloiset lahjat. Voi sentään miten hyvää se oikea kahvikin oli, kun korviketta ja vastiketta ryysti. Minäkin poloinen kun jo alvan pikkutyttösenä tulkitsin kahvista ja äiti tulta sitä pisareen antoi, kun ei paljon muutakaan ollut.

Minä olen meidän perheen 13 lapsi. Isäni on kuollut puoli vuotta ennen minun syntymäni. En ole siis koskaan nähnyt isääni. Yksi lapsista oli kuollut ennen isää. Meitä jäi äidille isän kuollessa 12, joista minä en vielä ollut avannut silmiäni tähän ihmeelliseen maailmaan.

Voitte vain aavistaa sen, ettei ollut helppoa jäädä melkoisen jöhään elämään tuollaisessa lapsijoukossa. Mutta meillä oli ihana, rakas, pikku äiti. Hän pystyi pitämään tällaisen "lapsitokan" koossa. Hän opetti työhön. Hän opetti uskon Jumalaan. Hän opetti rakastamaan isänmaata ja kansaa. Hän opetti rehellisyyteen.

Hän rapasi sanoa: "Muuta perintöä minulla ei tälle, lapsikultat, ole antaa, kuin Usko Jumaaan ja opettaa tekemään työtä rehellisin a-

Ylivieskan Suomi

sesti ottaen. Onhan niissäkin sentään ja toki, vähän eroja.

Hoidin äidin viimeiseen asti. Vuonna 1957 kesäkuun alkupäivinä äiti nukkui pois. Muistan, kun kirjoitin hänen muistokirjoituksensa: "Hyvä kynttilän onhan sammua aamunkoittoon. Hyvä sen, ken lieden tulta on vaalinnut vuosikymmenet uskon, rukoilleen. Hyvä sen on nukkua taivaan soittoon".

Kyllä äidistäkin olisi paljon, paljon kertomista. Me kaikki lapset rakastimme häntä. Jumalalla on aina viisaat ajatukset ja elämän ohjekset. Kun minä olin pieni, hirveän pieni syntymäni, olivat monet säälineet ja lohduttaneet äitiä: "Ei tuo tyttö raukka elä kauan, kyllä se pois korjataan. Oli siinäkin lohdutusta. Äiti sanoi, ettei hän koskaan tällaista ajatellut, tilaa toki minullekin oli avarama maailmassa. Jumalalla oli suunnitelma. Minä jän viimeiseksi hoitamaan äitiä ja tienasin meille vielä leivän, vaikkakaan ei kovin leveää. Mutta määräsä on aina saatua.

-Anteeksi! Ajattelenko nyt ystäväni, kun luet tätä, että on siinäkin kirjoitusta kun kertoo vain itsestään. On tämä vähän tyhmää. Mutta tämä ei ole, että osaatte vähän aavistaa taustaa ja elämäni kulkua kinttopolkua. Ehkä näin pääsemme lähemmä toisiimme. Löydämme toisemme näiden rivien välillä. Uskokaan vain, minulla on hirveän paljon hyviä ystäviä siellä Amerikassa. En ole monta heistä koskaan tavannut, en kasvokkain ollut, mutta lehtikirjoituksen välityksellä tuntuks tultu, ystäviksi yletty. Tämä on minulle kallis aarre. Monet monet ystäväni ovat näiden vuosikymmenien aikana nukkuneet pois. Mutta merkittävää, toisen - kolmannen polven jälkeläiset ovat muistaneet. Suomessa käydessä hakeneet minut ylös. On tavattu. Minullahan on tilaisuus kertoa kaikesta, kaikesta, jos niin, että tätä sepustusta kelpuutetaan painoon. Mainitsen vielä itsensä tänä sen, että en ole enää virkatyössä. Olin viimeiset 21 vuotta Ylivieskan seurakunnan kirkkoherranviraston päätoimisena kanslistina. 63-vuotiaana pääsin eläkkeelle. Nyt olen vapaa siitä leipätyöstä, mutta kiirettä on. Teen paljon muuta puuhaa. On viis virkaa ja kuus nälkää.

Tämä Ylivieska on Oulun läänissä. Keskipohjanmaan lakeudella, Ouluun on matkaa vain 130 km., junnalla noin vähän yli tilman matka. Ylivieska on oikein sievä, keihittyvä pikkukaupunki. Ensin oli kaupala ja muutamia vuosia sitten sai kaupunkioikeudet. Väkiluku on lähellä kolmeatoista tuhatta, tarkemmin sanottuna 12,840 henkeä. Tehtaita on Wartsilä, Purkittehdas, SOK:n Vaatehdas, Tiilittehdas ym. pienempiä ja isompia laitoksia. Lääkäreitä on paljon omassa Terveyskeskuksessa. Korros- ja omakotitaloja on rakennettu hurjaa vauhtia.

Kaupunki muuttuu kuvaansa jatkuvasti. Minulla on tässä aivan kaupungin laitamassa pieni omakotitalo. Olen itse

rakennuttanut tämän v.1958. Veljeni poika piirsi piirustukset ja toinen veli rakensi. Ovat taitavia tässä hommassa. Lujasta tämä "Lintukoto" saatiin. Ei laiskuudella eikä vääräydellä. Tämän paikan nimi on "Rastas" - samalla paikalla missä äidin koto, punainen mökkimme aikanaan oli. Se rapistui niin, että olin pakotettu laittamaan uuden kodin. Minulla on puutarha jota hoitelen. On juurikasvia paljon, paljon, kaikkea mikä näillä kairioilla menestyy. Ja menestyyhän se melko moni kasvi, sillä aurinko kun kesällä paistaa yötä päivää. Tällä seudulla Suomen kolkkua on kesäyöt ihan kirkkaat.

Lähetän joskus valokuvia tästä "paratisista".

Minusta tuntuu joskus ja monestikin Amerikan Uutisiin kirjoittaessani, että mitään tässä kertoo, kun on niin kauan välittänyt näitä viestejä, tuntuu, että on tyhjentänyt itsensä niin visusti, että samoja kai tässä jo haastelee.

Joo - ja miestä mulla ei ole. Se tulokas sinulle, ystäväni mainitsi. En ole saanut. Niinhän sitä naisista sanotaan. Mutta entä miehistä? Se ei ole ottanut akkaa. Niin, leikkiä kai tuo nyt on. Kukapa estää, ettei-asioita saa kertoa vähän hupasemmasti.

-Totta puhuen, siitä voi jo puhua, se on niin kaukana, taakse jäänyt elämä, se soita-aika nimittäin. Se vei monelta elämäntoverin. Veiniltä, jotka olivat jo yleistä taivalta kulkenet. Voi meitä, joille elämän onni hymyili ujusti ja pieni kulkakale sormessa kimmelsi. Näin on. Oleko ystäväni muistanut meitä suomalaisia? Olet varmaankin! Kiltos sinulle. Kiltos lämpimistä ajatuksista!

Lopetan nyt tällä kertaa. Jatkan jos annetaan, lähten lämpimästi tervetuli Ylivieskan tyttö Anna-Liisa Päiväranta.

Fasaanitie 3 8400 Ylivieska 10 Finland.

NEW YORK N.Y.

Suomalainen Paikanvälitystoimisto

206 East 85th St. New York, N.Y. 10028 288-6562-6364
VIRGINIA KOTILA MUHLBERG, omistaja

Toivottaa kaikille asiakkailleen ja kansalaisille.

HYVÄÄ JOULUA JA TOIVORIKASTA,

RAUHALLISTA UUTTA VUOTTA!

Toimiston henkilökunta:

Hilda Kotila

Anja Laurila Emily Trkula

Maj-Lis Kiiski

Spencer, N.Y.

Allen-Manzer Funeral Home

Local people serving local people

CLOYD and BEV MANZER

SPENCER, N.Y. CANDOR, N.Y.

Phone 589-4900 Phone 659-3435

Pre-arranged and pre-financed funerals available.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA

UUTTA VUOTTA

TIOGA STATE BANK

SPENCER, NEW YORK

OFFICES AT SPENCER, CANDOR, OWEGO, NEWFIELD and VAN ETEN, N.Y.

Member Federal Deposit Insurance Corp.

Member Federal Reserve System

Deposits Insured to \$100,000.00

Warren, OH

Hauskaa Joulua toivottaa

CARL W. HALL

FUNERAL SERVICE

533 North Park Avenue Warren, Ohio 44481

Carlie L. Barnett
Carl R. Barnett

Mark L. Hall
Mark L. Hall, Jr.

Ashtabula, Ohio

Joulu- ja Uudenvuodentervehdys!

HARBOR EMPORIUM

Formerly THOMPSON'S 5c - \$1.00

523 Lake Avenue

Ashtabula, Ohio

HAUSKAA JOULUA

JA

MENESTYKSELLISTÄ UUTTA VUOTTA

SEARS, ROEBUCK & CO.

4510 MAIN AVE.

ASHTABULA OHIO

ILOISTA JOULUA JA KAIKKEA HYVÄÄ

ALKAVALLE UUELLE VUODELLE

TOIVOTTA

KAIKILLE SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEEN

SPENCE-SILVA-GOLDEN DAWN

2012 West 11th St.

Ashtabula, Ohio

Puh. 964-7119

HAUSKAA JOULUA!

VENDITTI-FLLOWERS

2913 Lake Avenue

ASHTABULA, OHIO

Soittakaa 997 - 7377

Toivotamme Teille jokaiselle

ILOISTA JOULUA

ja

ONNEA VUODELLE 1985

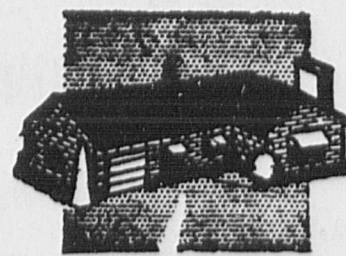
Carlisle's
4507-15 Main Ave.

Merry Christmas

To Our Advertisers

In behalf of the readers and subscribers of Raivaaja in New York and Ohio, we wish to thank you for the cooperation you have extended by advertising in our Christmas Special.

Raivaaja Publishing Co.
and
Elizabeth E. Heckla
Ashtabula, OH
Advertising Representative

FISHKILL MIRON LUMBER CORP.

Fishkill, New York

Kaikenlaista puutavaraa ja rakennus-
tarvikkeita. Keittiön kaappeja varas-
tossa.

The Finnish-American

RAIVA AJA

continued from last week --

Finland in the fall

BY ROY HELANDER

TAMPERE

The third weekend of our trip we spent in Tampere at Rajja's cousin's home. Here was a row house (rivitalo) that once graced the pages of a woman's magazine, furnished with taste and inhabited by two delightful people.

The builder lived in one of the units and explained to me that in Finland one is taxed on the square footage of your home. However, the height of the room is cited by law. So he built these houses in two stories, leaving the lower one below the legal height limit, so they pay no tax for the first floor.

Our hosts turned out to have as great a love for the theater as mine. They arranged for us to go to the lovely new Tampere Worker's Theater to see a production of "The Kreutzer Sonata."

This theater is one of the three subsidized State theaters of Finland, the others being the National Theater and the Finnish Opera. It has a history of fine productions and many of the professionals that came to America to direct the Finnish efforts here came from this very theater.

This Russian play was done in the old Cellar Theater. Based on Tolstoy's short story, it was beautifully done in a room so intimate that the dagger dropped into a puddle splashed us in the first row. This story of a tragic threesome was acted powerfully and directed with great imagination and use of strange but effective scenery.

The next day we were privileged to see "Moreeni" at the new Theater, a production readied for the dedication the previous week. It is a tale of the Pispala section of Tampere, of the workers that settled there and their lives. It is epic drama with a large cast, as befits a premiere in a theater now considered the most modern in Europe.

We had the chance to go backstage for we had been invited for a cup of coffee during intermission by another of Rajja's actor friends of old, Veijo Pasanen, now one of Finland's most known and admired actors, at this house for 30 years and in television for somewhat less, showed us the actor's cafeteria and reminisced with my wife about the old times in the few minutes that the intermission lasted.

We found the new theater itself to be rather cold in the first impression since the interior is of red brick and the seating of mustard yellow fabric. The parquet floors looked particularly dangerous, in that they were highly polished.

We also could not understand why there were rest rooms only on the street floor, from which a stairway led to

the coffee and bar areas and then yet another stairway to the third floor from whence one entered the theater itself. There were two elevators for the handicapped, but it was a long way down to relieve oneself.

The actors' areas, however, were done with great thought. They also had elevators. When the intermission came to an end, a pleasant voice over the loudspeaker told them: "Ladies and gentlemen, the play will continue without delay."

Our stay in Tampere was further enhanced by the many auto rides to places of interest and the conversations we had with our host, a professor at Tampere University.

He and I visited the Botanical Gardens at the Haanpää Estate where the roses were still in bloom and where there was a marvelous display of many kinds of birch and mountain ash trees found in Finland. There was even one of our pihlajas with the orange colored berries, whereas all the Finnish berries were red.

Another restaurant that I can recommend: The Natalia, a Russian type located in the Työväentalo next to the theater. A buffet of Russian salads and fish dishes plus a hot meal plus coffee was only \$8.

By the way, never go into a place for just coffee and cake; you'll never recover from the bill. Eat that sort of thing in a bakery or cafeteria, not in a restaurant.

As we left the restaurant, I told my host that seven years ago when I spent a weekend alone in Tampere, I had been refused admittance to a bar next to the Natalia called the Duunari. He laughed and said that Finns are kept out of bars for being in their cups, but they must have kept me out because I looked too much like the gentleman (herrasmies) for that type of beer bar (olut baari).

I learned a rather interesting fact from my host. When Olavi Hurri told us at Summer Festival that Finland is one of the world leaders in producing detection equipment for airports, etc., I could not understand why.

I now heard that Finland got an early jump at this when, immediately after the war, lumber started to come in from the recent battle zones. They soon discovered that the trees were often filled with bullets and shrapnel which raised havoc at the sawmills.

They then perfected an electronic device in the form of a cage which stopped the saw blade when one of these imbedded objects approached. Early perfection of that type of device has led to world leadership in the field.

(continued next week)

Finland's Independence Day Celebration

QUINCY MA - There will be a celebration of the 68th anniversary of Finland's Independence at the WestQuincy Congregational Church, 47 Buckley St., on Sunday, December 8, at 3 p.m.

The guest speaker will be Kalevi Visuri of Finland, employed as a biochemist by the Finnish Sugar Co., Visuri is a visiting scientist in the Department of Applied Biological Sciences at MIT. He will speak primarily about life in Finland today.

Also featured are singers by Päivi Vuorio of Finland and Hannu Makipuro of Connecticut. There will be narration by Aina Cutler Swan, Wellesley, MA.

Admission is free and there will be refreshments after the program.

The committee responsible for arranging this year's program includes Terttu Savole, Taisto Mäki, Anneli Johnson, and Rev. Kello Aho.

R.W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

MACHINES & TOOLS
12", 13", 15", 17", 20" metal lathes, Bridgeport vari-speed, 6" x 12", 6" x 18", 8" x 24" surface grinders, hand screw & chucker, 1/4 x 10" shear, 8" press brake, 25 ton turret punch, 8" x 8" power roll, 50 ton shop press, portable shop crane, pallet lift, 11/2 2 & 3 ton forklifts.

R I S O N S 253 Main St.
(Rte. 121A) Plaistow, NH
Tel: 1-603-382-5671

Team Finland impresses Suomi

Hancock, MI - Basketball may just be catching on in Finland, but the sport appears to be in good hands if the showing of the Finnish National Team on November 13 at Suomi College's Paavo Nurmi Gymnasium is any indication.

Displaying strong outside shooting and sound fundamentals, Team Finland scored a 99-66 victory over the Suomi College Lions before a capacity crowd.

"They had pretty much the kind of team I expected," said Suomi coach Tom Renier. "They were physical and very sound mechanically... they controlled the tempo of the game."

The game was third on an eight-day, eight-game whirlwind tour for the Finns, who were defeated by Division I-AA Hofstra and Division I-Yale prior to coming to Hancock.

"This kind of competition is very good for us," commented Team Finland coach Eero Saarinen afterward. "Playing this many games will prepare us for the European championships."

After impressive pre-game ceremonies, the visitors took it to the smaller Suomi quintet right from the opening tip-off. Using a fast-break offense and pounding the boards, the Finns surged to a 19-9 lead after seven minutes.

Sparked by the floor play of 5-10 point guard Mikko

The Finnish national basketball team was in Hancock, MI, November 14 to take on Suomi College for an exhibition game. In the above photo, Jouko Heikkinen (13) of Team Finland works his way inside for a basket during the first half of the game. Joe Douglas (51) and Chaun Shell (23) of Suomi defend the play while Pertti Marttila (10) of the visitors looks on.

Tanner and the intimidating inside work of Harri Lehtonen and Riku Laanti (both 6-9) the Nationals were completely in charge at the half, 55-32.

Some sharp free throw shooting by the Finns in the opening half (22 of 24) didn't hurt either.

Any hopes the Lions had of making a comeback in the second half were stymied when their tallest player, 6-6 Joe Douglas picked up his fifth foul just two minutes into the

second portion of the contest.

"We anticipated a physical game and it was," Renier said. "Their size just wore us down."

Saarinen said about 30 players are currently vying for spots on his team.

"Our major goal is to gain the Olympics in 1988," he said. "All of the games we are playing now will lead up to that."

- Paul Peterson in The Mining Gazette Houghton, MI

Finnish Christmas stamps

The General Directorate of Posts and Telecommunications of Finland issued on November 29, two stamps especially intended for the postal traffic of Christmas.

For more than one and a half thousand years Christmas has been the most important feast of the midwinter. One reason for this could be that it is celebrated at the time of year when it is darkest, and the light and the warmth connected with Christmas make it an expected feast.

We wait for Christmas, we talk about Christmas, we make preparations for Christmas and we celebrate Christmas in various ways according to different traditions. Although Christmas itself is very old, there are many customs connected with it which do not have their origin very far in the past. For example, the busy little Christmas brownies are rather new arrivals in our

Christmas traditions, and Christmas trees became general in Finland only in the 19th century.

Also different decorations are connected with the celebration of Christmas. Earlier, the only decoration were the straws spread on the floor, which in the Christian celebration symbolized the crib of the Child Jesus. Later people began to make at home in autumn different kinds of Christmas decorations, - Christmas crosses, candlesticks, birds, and ornaments made of straw.

The stamps this year represent old, traditional objects connected with the Finnish Christmas. The other stamp depicts the cross of St. Thomas. This wooden Christmas cross was believed to protect the house and the people. Furthermore, the well-known Christmas flowers, fragrant hyacinths, bloom on the stamp. An old, traditional, skillfully made bird is shown on the other stamp. In Finland birds have been regarded for a long time past as a symbol for good luck. Under the bird there are Christmas-red tulips.

Andy Williams Show filmed in Finland

The Andy Williams Christmas Show was filmed in Finland this year and will be shown in the U. S. on NBC the evening of Sunday, December 15.

Porvoo, Rovaniemi, and Helsinki provided the setting for some segments of the show. The finale will include 3000 singing children in the Senate Square in Helsinki.

Finland's newest hotel

Finland's newest hotel is Hotel Iives in Tampere. It has 336 rooms, several of which are set aside for guests with handicaps or who suffer from allergies. There are eight suites.

There are several restaurants within the hotel--an American-style banqueting hall that seats 400 people, an a la carte restaurant, an informal cafe, a pub, a nightclub and a lobby bar.

As might be expected in nas with pool and jacuzzi adjoining and a VIP sauna where guests can hold business meetings. Meeting rooms also adjoin the other saunas and the hotel is completely equipped for conferences and meetings.

Finnish memorial dedicated in Florida

LAKE WORTH FL. - A memorial honoring the Finnish people who migrated to and settled in Florida was unveiled in Bryant Park on November 17 at a ceremony that attracted several hundred people.

Tribute to Sibelius

NEW YORK NY - A free Sibelius birthday concert is scheduled for Saturday afternoon, December 7 at 2:30 at the Donnell Library Auditorium in Manhattan. Performers are Anne Kauppi, pianist, and Kurt Nikkanen, violinist, both from Finland, as well as Roberta Prada, soprano.

Apart from two Chopin selections, the program is devoted entirely to Sibelius, including eight songs, several piano and violin pieces and the opening movement of the Violin Concerto.

Miss Kauppi and Mr. Nikkanen have each been awarded a Cecilia S. Cohen Prize by the Sibelius Society, an American group, as has Marietta Lappalainen, an actress studying in Pennsylvania. These prizes are intended to assist Finnish performing-arts students who are pursuing training in the U.S.

Unreserved seating will be available at the Auditorium, 20 West 53rd Street, shortly before the concert.

The memorial is a gift of appreciation from two Lake Worth residents, Thor and Saimi Soderholm. It was their way of expressing their gratitude to their new country.

The inscription on the memorial reads, "This monument was erected to commemorate the immigrants from Finland - A gift to the City of Lake Worth, Florida, from Thor and Saimi Soderholm - 1985."

The opposite side of the memorial shows an outline of Finland.

Lake Worth City Commissioner Leamon "Andy" Andrews served as master of ceremonies for the dedication ceremony. Mayor David Hinsa accepted the gift on behalf of the city.

Also participating in the ceremony with the Soderholms was Edwin Lammi, Finnish deputy consul of South Florida, and Marjatta Haapaniemi, representative of Finland.

Several musical numbers were presented during the program including solos, instrumentals, and the Florida Finnish Men's Chorus.

A photo of the memorial appears on page 12.

KALENTERI

CALIFORNIA

Dec. 12-15 & 18-22--Esa Pekka Salonen conducts the Los Angeles Philharmonic, Dorothy Chandler Pavilion 135 N. Grand Ave., Los Angeles. (213) 972-7300.

CONNECTICUT

Dec. 15--Christmas Party, 5 p.m., Aura Hall, Voluntown.

MAINE

Dec. 15--Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 p.m., First Congregational Church, South Paris. Christmas program.

MASSACHUSETTS

Dec. 7--Kaleva Christmas Party, 6 p.m., Eastwood Club, 389 Townsend St., Fitchburg.

--Dance, 8 p.m., Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites.

Dec. 8--Finland's Independence Anniversary Celebration, 3 p.m., West Quincy Congregational Church, 47 Buckley St., Quincy.

Dec. 10--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Church hall, 264 Elm St., Fitchburg.

Dec. 14--Finnish American Club of Saima Christmas Party, Saima Park, Fitchburg.

Dec. 15--Finnish Christmas Party, 3 p.m., Westminster Town Hall.

MICHIGAN

Dec. 14--Finnish Center Assoc. Children's Christmas Party, 2 p.m., Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

--Finnish Center's annual Puurojuhla, rice pudding and dancing to the Tempo Tunes from 9 to 1, Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 18--Christmas luncheon for senior citizens, noon, Finnish Center, Farmington Hills.

--Swedish Club annual St. Lucia Dinner, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Dec. 7--Tribute to Jean Sibelius, concert featuring Anne Kauppi, piano, Kurt Nikkanen, violin, and Roberta Prada, soprano, 2:30 p.m., Donnell Library Center, 20 West 53rd St., New York.

Dec. 8--Finnish Independence Day celebration, 2 p.m., 221 East 52nd Street, New York. Sponsored by the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter, Inc.

Dec. 15--Recital by Barbara Hendricks, soprano, and Ralf Gothoni, piano, 8 p.m., Alice Tully Hall, Lincoln Center, New York. (212) 362-1911.

Dec. 18, 21--Jorma Hynninen, baritone, will sing the role of Count Almaviva in Mozart's 'Le Nozze Di Figaro', Metropolitan Opera, Lincoln Center, New York. (212) 362-6000.

PENNSYLVANIA

Dec. 14--American Finnish Society of the Delaware Valley Christmas Party, 6-11 p.m., Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia. For more info (215) 642-0308.

Books for Christmas!

Raivaajan kirjakauppa

Just published!

Finns of Ashburnham, Ma. 1903-1983

by Kaino Waltari Rajala

To anyone who has a connection to this north central Massachusetts town, this book is delightful. Personal reminiscences are combined with many old-time photographs. Paperback \$12.00

Just received!

Täällä Amerikka . . . The Voice of America Calling Finland

An Essay on USA shortwave radio broadcasting to Finland 1942-45 & 1951-53. By John I. Kolehmainen Paperback \$9.50

English-Finnish Dictionary

edited by George Halonen. Fifth printing, 461 pages, hardbound \$9.75

Scandinavian Cooking

by Beatrice Ojakangas

Choose from 22 typical menus - including 4 smorgasbords - and over 195 authentic recipes from Denmark, Finland, Norway and Sweden. Illustrated with 70 full color, mouth-watering photos. Paperback \$12.95

The Finnish Cookbook

by Beatrice Ojakangas

"400 old-country recipes including delicious baked goods, pastries, vegetable pancakes, fish, sausages, and the sensational coffee table" Hardbound \$9.95

Fantastically Finnish

Recipes and Traditions

Recipe editor Beatrice Ojakangas

This book combines recipes and interesting tidbits of information about Finland and Finnish Americans. Paperback \$4.95

Sisu - "Even Through a Stone Wall"

the exciting autobiography of Oskari Tokoi, the first premier of Finland. Hardbound \$8.00

Kaisa Kilponen

Two Stories by Rebecca Cummings

This is one of the best books about Finnish American life which has come out. Don't miss it. Paperback \$4.95

The Finnish Imprint

A New England Experience, edited by Dr. Liisa A. Lienes.

An extensive reference book on the history of the Finns in New England. Hardbound \$12.95

Order from:

Raivaaja Publishing Company
P. O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Add \$1.00 postage and handling per book (\$1.50 for the Finnish Imprint) and 75¢ for each additional book shipped to the same address. (Massachusetts residents add 5% sales tax)

Pakinaa Floridasta

Englannin Charles ja Diana kävivät täällä tukemassa läsnäolollaan "United World College for Peace and Understanding" oppilaitosta. Yliopiston tukemisarahoja kartoitettiin neljän miljoonan dollarin summalla.

SUKULAISTYTTÖN Leena Honkasalo sai muutamia vuosia sitten stipendin täältä yliopistolta vuodeksi Amerikkaan. Leena oli 19-vuotias ja hallitsi neljää kieltä.

Hän joutui nuoren sotilaspapin perheeseen. Heillä oli pieni poika ja toista odotettiin piakkoin kun tuli sana että perhe muutetaan Camp Meade, Marylandiin ja kyllä tämä perhe oli iloinen Leenasta etenkin kun hän oli niin lapsirakas.

Tapaus helpotti myös Leenaa koti-ikävästä. Leenaa pyydettiin puhumaan täältä stipendin saaneille, joiden kielitaito oli huono. Suomeen lähetettiin tyttö joka oli kovin huolissaan ja Leena lupasi ottaa kontaktia heti kotiin päästyään.

Täällä ollessaan Leena teki ikoneja ja myi niitä neljälle amerikkalaiselle kirkolle. Ystävyyssiteet lujituivat, niin että papin perhe kävi Suomessa. Ennen Suomi oli vain joku kaukainen maa.

Tämä "United World College" tekee arvokasta työtä ja onhan täällä miljoonia heitä, joihin on hyvä asia kun pääsevät osaan tähän rahastoon. Koetetaan ymmärtää.

Lapin nuorisoseuran orkesteri antoi St. Andrews kirkossa korkeatasoisen konsertin. Oli ilo kuunnella heitä. He myös soittivat "University of Atlantis" ja saivat suuren suosion. Turistiklubilla soittivat myös, josta varmaan Anna Lisa kirjoittaa. He ansaitsevat huomion.

KUINKA ikävää on sairaus on, etenkin kun vanha joutuu hoitamaan toista vanhaa. Näin on käynyt Pauline Mäelle, Quincyn moni-vuotiselle Raivaajan kirjeenvaihtajalle. Ystävät muistakaa kortteilla - se helpottaa vähäsen.

Miet ovat olleet aina kovin vieraanvaraisia ja auttavaisia, enkä usko, että he montakaan kertaa lähtivät autonsa kanssa liikkeelle, ettei heillä ollut mitään autossa. Monella kun ei ollut autoa ollenkaan. Johnin kaksois-sisko Linda Niskala on Lepokodissa ja Lindan poika asuu täällä joten läheiset sukulaiset ovat kaukana.

Katri Sword

Siirtolaisille patsas Lake Worthiin

Lake Worthissa on paljastettu patsas suomalaissiirtolaisten kunniaksi. Noin kolmen jaardin korkeisen punagraniittisen patsaan päällä lentää kaksi pronssiin valettua joutsenta länttä kohti. Siihen on lisäksi piirretty Suomen kartta ja englanninkielinen teksti, joka on suomeksi seuraava: "Tämä patsas pystytettiin kunnioittamaan suomalaissiirtolaisten muistoa, Thor ja Saimi Söderholmin lahja Lake Worthin kaupungille". Patsaan suunnittelija on coloradolainen kuvanveistäjä Carl Wagner.

Kuva patsaan paljastustilaisuudesta Bryant Parkissa. Vasemmalta oikealle: Marjatta Haapaniemi, Finnairin edustaja; Thor Söderholm, lahjoittaja; Saimi Söderholm, lahjoittaja; pomes-tari David Hinsa; ja Ed Lammi, Suomen varakonsuli Kaakkois-Floridassa. Useiden satojen joukko seurasi patsaan paljastamista.

Turistiklubin Naiskuoro

"..... joulun jo ovella..." lauletaan joululaulussa. Joulun jo kovin lähellä ja sen tietä Turistiklubin Naiskuorokin. Johtajansa Karin Kahtilinn johdolla on jälleennäin jo 15 vuotta harjoiteltu ihania joululauluja. Kuoro on hionut korkeaan tasoon - jos niin voi sanoa. Konsertissa on aina ollut uusi Karinin oma sävellys ja sanotus ja niin on nykyin. Karinin laulut ovat tunnetusti tunnelmallisia, ne jopa tunnetaan Suomessa. Ei ole kuoro unohtanut Erik Lindströmiäkään. Hänen ihania joululaulujaan on ohjelmassa.

Kuoron konsertti on 22 p:nä joulukuuta, siis joulun kynnyksellä. Jos ei ole joulutunnelmaa konserttiin tullessa, niin varmaan on pois lähtessä sillä sitä kuoro tarjoaa.

Kuoron säestäjänä tunnettu pianisti Viola Sulisto.

Siis nähdään Turistiklubilla ja tervetuloa perheittäin. Lapsi myös nauttii joululauluista. -Vielä, kuoron tytöillä on yllätys yleisölle, erikoisesti niille, jotka ovat olleet kuoron konsertissa huomaavat varmasti. Täytetään jälleen klubin salin jokainen istuin. Tervetuloa konserttiin - pyytävät kuorolaiset. Ali Tokkola

Newport, N. H.

En voi enää täyttää asiaa. 2-tytärtä Emma Lohr, New London, N.H. ja Drusilla Dworshak, Bethesda, Md, sekä sisko Irene St. Cyr, Claremont, N.H.; neljä lastenlasta ja useita sisarusten lapsia.

Siunaus, jonka piti past. James Gray pidettiin haudan äärellä.

Vajaa kaksi viikkoa sitten kuoleman jälkeänpolstui joukostamme Emma Lohr, 62-vuotias, Darlmonth-Hitchcock Medical Centerissä, Hanover, N.H:ssa. Suremaan jäi poika Roderich Nelson, Croydon, N.H.; veli Hugo Nelson ja sisko Drusilla Dworshak ja tati Irene St. Cyr.

Koska jouluaika alkaa nykyään niin tulojensa jälkeänpolstui joukostamme Emma Lohr, 62-vuotias, Darlmonth-Hitchcock Medical Centerissä, Hanover, N.H:ssa. Suremaan jäi poika Roderich Nelson, Croydon, N.H.; veli Hugo Nelson ja sisko Drusilla Dworshak ja tati Irene St. Cyr.

Suremaan häntä jäi poika Hugo Nelson, Concord, N.H.;

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER and CABINS

Erikoisia päivällisiä Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joh.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

NIPPA SAUNANKIUKAITA

Laatuvalmistettua sitten 1930 Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Compostoves ja saunan tarpeita Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Sterling House Condominium

201 So. "J" St., Lake Worth, Fla 33460

Tuskin koskaan voitte valita yhden makuu- ja kylpyhuoneen osaketta aivan Lake Worthin kaupungin keskustasta. Nyt voitte sen tehdä. Jäljellä olevista osakkeista on teillä vielä hyvät mahdollisuudet valita mieluisenne, sijainti mitä parhain, kaikki mahdolliset viinastot, liikkeet lähellä. "Open house" joka päivä kello 2 - 4:30 tai teille sopivaan aikaan, vain puhelinsoitto 585-1820 niin sovimme ajasta. Voitte ostaa sopivalla alasmaksulla vain 350 dollaria kuukaudessa, korko 10%. Compare the value!
32 So. "O" St. Lake Worth Fla. NILO S. ALHO

ST. ANDREW LUTERILAINEN SEURAKUNTA

South "E" St. ja 10. Ave., Lake Worth, Fla.
toivottaa

SIUNATTUA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

SUNN. JOULUK. 22 p. Pyhäkoulun Joulujuhla, klo 4 ip.

JOULUAATTONA: Klo 7:30 ill. Englannink. Herran ehtoollinen

Klo 10:00 ill. Englannink. Kyn tilänvalo ip.

JOULUAAMUNA: Kaksi suom. jumalanpalvelusta

Klo 7:00 ja 9:00 ap.

TERVETULOA KUULEMAAN JOULUN HYVÄÄ SANOMAA

Pastori: Wilbert H. Tormala
Jack A. Saarela

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

Lake Worth Banking Center

114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank

MEMBER FDIC

TORIN POIKKI

Around the Market

Muistatko vähäosaisia jouluna? Do you remember needy at Christmas?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokraatti's version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Hilkka Immonen

-Juuri vein paketin pelastusarmeijan pataan. Se on joulukuun tapahtuma, samoin kuin ystävien ja sukulaisen muistaminen joulupäivällä.

-I just took a package to Salvation Army. It is an annual Christmas tradition, just like remembering friends and relatives with a Christmas package.

Kirsti Saastamoinen

-Ystäviä muistan kädestä käteen, mutta tuntemattomille laitan paketin pelastusarmeijan kautta. Jouluna pitää muistaa myös vanhuksia.

-Friends I remember in person, but for strangers I send a package via Salvation Army. At Christmas one should remember elders, too.

Magnus Löfving

-Lähellä olevia muistan rahallisesti, mutta myös tuntemattomia pelastusarmeijan kautta.

-The ones who live near by, I remember with money, but Strangers, too, via Salvation Army.

Leena Lehtikainen

-Totta kai. Joka joulun vien vaatepaketin pelastusarmeijan joulupataan. Isä ja lapset antavat rahaa, mutta minä en, koska en luota sen perillemeenoon.

-Of course. Every Christmas I take a package to Salvation Army. Father and children give money, but I don't because I don't believe it goes where it is intended.

Martti Saarinen

-Kyllä. Lähetän aina eri järjestöille ostettuja joulukortteja. Vien paketin myös pelastusarmeijan joulupataan.

-I always send cards from various organizations. I also take a package to Salvation Army.

Kaino Waltari Rajala esittelee kirjaansa, mikä kertoo Ashburnhamin suomalaisista.

Kirja Ashburnhamin suomalaisista

Ashburnhamilainen historioitsija Kaino Waltari Rajala on tutkinut kotikaupunkinsa suomalaisten historiaa ja seurauksena syntyi kirja "Finns of Ashburnham", mikä kertoo kaupungin suomalaisesta asutuksesta vuodelta 1903 lähtien.

Ms. Rajala alkoi tutkimustyönsä 25 vuotta sitten ja sa- noi usein epäilevänsä sen tarkoituksenmukaisuutta. Vä- lillä hän keskeytti työnsä ja ryhtyi tutkimaan Ashburn- hamin vanhoja rakennuksia. Tutkimustyö johti kirjaan "Focus on Old Houses in Ash- burnham", mikä julkaistiin 1979.

Kuvaillessaan toisen kir- jansa syntymistä Ms. Rajala sa- noi naurunpilke silmäkulmis- saan toivoneensa, että hän ei kuolla kupsaltaisi ennen kir- jan valmistumista.

Hän sanoi Martha Patarin antaneen hyvän idean ehdot- taessaan, että tutkija haas- tattelisi henkilökohtaisesti kaupungin entisiä ja nykyisiä suomalaisia asukkaita. Ms. Rajalan mukaan ehdotus antoi

uuden sysäyksen, johtaan kir- jan syntymisen.

Kirja alkaa John Köykin kirjeellä, mainio valinta, sil- lä ensimmäiset Ashburnha- min saapuneet suomalaiset ihmiset olivat hänen van- hempiensa Jacob ja Maria Köykin.

Järviin ja kuusimet- sineen Ashburnham muistut- ti sinne muuttavia suomalai- sia entisistä kotimaastaan ja kotituttumien oli helpompaa tutustua uuteen ympäristö- seen.

Kirja on mielenkiintoista lukemista kaikille historias- ta kiinnostuneille, eikä yksistään niille henkilöille, joilla on si- teitä kaupunkiin tai sen suo- malaisiin asukkaisiin.

Ms. Rajala lahjoitti 55 kapa- letta uutta kirjaansa Rai- vaajan kirjaupalle kartut- taakseen Raivaajan tukemis- rahastoa.

Kirjaa voi tilata osoitteel- la: Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420. Sen hinta on \$12,00, postimaksu \$1,00 ja Massan myyntivero 60 senttiä.

Kultaisen Iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontui tiistaina, jou- luk. 3, 1985 Elm St. Lähe- tyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg, MA.

Presidentti Anton Nopanen toivotti kerskailiset tervetu- leiksi ja sen jälkeen laulettiin sekä "America" että "Maamme" laulua Neima Johnsonin säestäessä pia- nolla.

Sihteeri Alma Duley luki edellisen kokouksen pöytä- kirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Sairasraportin antoi Anni Harju.

"Happy Birthday" laulettiin seuraavien jäsenten syn- tymäpäivän kunniaksi: Helen Mäkinen, Fanny Huhtala ja Henni Lappalainen.

Fanny Huhtala, Mary Kum- pulaa ja Henni Lappalaista kii- tettiin heidän kerholle anta- mistaan lahjoituksista.

Joulukuun 10:n päivän ko- kouksen kahvikokoukseen valit- tiin Martha Toropainen, Hen- ni Lappalainen, Ritva Järvi, Esther Kleimola ja Anni Har- ju.

Axel Hill otti sitten ohjak- set käsiinsä ja esitteli seura- van ohjelman: Väinö Ber- kio soitti joukon kauniita ha- nurisooloja sekä Martha To- ropainen että Alma Duley lau- suivat kumpikin runon. Lem- pi Tiilikalla ja Neima John- son soittivat useita ihania mandoliini- ja pianoduottoja ja sen jälkeen Anton Nopanen e- sitti yksinlaulua Neima John- sonin säestyksellä. Ohjelman lopuksi Henni Lappalainen luki pakinan.

Kokous päättyi jälleen maukkaaseen kahvitarjoiluun hyvine ja maukkaista leivon- naisineen.

Syyskauten viimeinen ko- kous pidetään tiistaina, jou- luk. 17, p.m. Ohjelmassa on musiikkiesitys, josta huolehtivat Darlene Kaukoranta Anastasio ja hänen isänsä Ar- mas Kaukoranta.

Kihloissa

FITCHBURG, MA - Mr. ja Mrs. Lauri Rahnasto, 29 High Rock Road, ovat ilmoitta- neet tyttärensä Karen Lee Rahnaston ja Barry Claggett Kayn kihlautumisesta. Sul- hanen on edesmenneen Mr. Kayn ja Mrs. Milton Kayn, poika Anniston, Alabamasta.

Häitä vietetään toukokuu- sa 1986.

Miss Rahnasto on Fitchburg High Schoolin, Radcliffe Col- legen ja Columbian yliopiston lakitieteiden osaston gra- duuatti ja työskentelee asi- anajajana bostonilaisen Pur- nam Companies, Inc:n palve- luksessa.

Mr. Kay on Alabamassa si- jaitsevan Auburnin yliopis- ton graduuatti ja työskente- lee suunnittelujohtajana Ed- ward R. Marden Corporation yhtiön palveluksessa Bosto- nissa.

Huhtala Oil Company

East Templeton
Puh. 632-1221

Perustettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

TANSSIT

SAIMAN PUISTOSSA
Lauantaina, jouluk. 7, 1985

klo 8 - 12 yöllä

HI-LITES SOITTAVAT

KAIKKI Tervetulleita

Finnish American Club of Saima

FLORIDA KUTSUU!

Edustakainen junamatka
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupunkeista

\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS

Mary Pizaruk

Valittu johtokuntaan

Mary Pizaruk, Gardner, MA, valittiin hiljattain kansa- laisvapauksia ajavan Ameri- can Civil Liberties Unionin Worcesterin piirikunnan o- sastoon.

Kaksitoist-jäseninen joh- tokunta kokoontuu kerran kuussa keskustellakseen, mil- laisiin lainmukaisiin toimen- piteisiin tulisi ryhtyä niissä kansalaisoikeuskysymyksissä mitkä koskevat Worcesterin piirikunnan alaisuuteen kuu- luvaa 60 kylää ja kaupunkia.

Ms. Pizaruk on Gardner High Schoolin graduuatti. Hä- nellä on BA cum laude oppi- arvo Clark yliopistosta ja MA oppiarvo englantilaisesta Sheffieldin yliopistosta. Li- säksi hänellä on päästötodis- tus skotlantilaisesta E- dinburghin yliopistosta.

Ms. Pizaruk on kuulunut Gardner High Schoolin y- teisluokkien oppilaiden osastoon vuodesta 1971 läh- tien.

Hänen äitinsä on Mrs. He- len Pizaruk, Gardner, MA, ja hänen isovanhempansa olivat edesmenneet Tekla ja Wil- liam Winturi, Westminster, MA.

Washingtonissa ei juhlita

Suomen Washingtonin- suurlähetystö ei järjestä tä- nä vuonna itsenäisyyspäivän vastaanottoa. Lähetystön pää- tös perustuu Suomen ulkomi- nisteriön annettuun suosi- tukseseen.

-Asia ratkaistiin samassa yhteydessä, kun päätettiin Washingtonin-suurlähettilään Richard Mullerin disponibi- liteetista, kertoo alivaltiosi- teeri Ulf-Erik Slotte ulkomi- nisteriön hallinnolliselta o- sastolta.

Muller on määrätty dispo- nibiliteettiin ensi vuoden a- lusta. Asian taustalla ovat e- dustuskuluepäselvyydet.

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Kiitospäivä on sitten taka- napäin, kurpitsat, kalkkunat sun muut hyvät sapuskat vat- sojen täytteenä. Siltä alkaa myös joulun odotus ja kaikki siihen kuuluvat valmistelut ja kiireet.

Me täällä Uudessa Eng- lannissa olemme enemmän ja vähemmän yllättyneitä he- rätessämme torstai-iltaa, sil- lä ihmeeksemme näimme- kin lumipeitteisen maankam- ran. Lumentuloa jatkuu tasai- sessa tahdissa aina iltohä- määntä asti.

Yksi ja toinen joutui pe- ruuttamaan matkasuunnitel- miaan, sillä pitkälle matkal- le ei kannattanut lähteä, ei- lei ollut pakko. Sääliksi kävi oppikoulujen jalkapallojouk- kaiden jäseniä, sillä he sai- vat otella lumen ja mudan sekaisessa sotkussa syyskau- den viimeisen ja tärkeimmän pelinsä. Hauskaa tuskin oli händinkään jäsenillä, sillä he saivat seistä lumipyryssä kä- det komeassa tunkissa.

Mutta lapset, niin isot kuin pienetkin, olivat innoissaan. Keikat ja suket otettiin esi- le ja välittömästi hyvään käyttöön. Kaikkialla kuului lasten iloinen nauru heidän kierskellessään lumessa. Kalkkunakin varmisti kävi kau- paksi sellaisen leikin jälkeen. Nyt ovat lumen taas sulaneet, mutta uutta lupailivat ainakin television sääennus- tajat jo tämän viikon torstai- kiksi.

Fitchburgin Kaupungin kir- jasto on ryhtynyt tutkimaan, minkälaisia terveydenhoidol- listista asioista lainaajat o- vat kiinnostuneita. Joulukuun 2 - 9 päivien välisenä aikana kaikilla kirjastoissa käyvä henkilö pyydetään täyttäm-ään kyselykaavake, mikä koskee terveydenhoidollista materiaalia. Mikäli olette kir- jaston vakituinen käyttäjä.

Syntyneitä

Marrask. 15, 1985 poikalap- si Mr. ja Mrs. Lothar Lussie- rille (Tammy Rajaniemi), 391 Page St., Lunenburg, MA.

Marrask. 24, 1985 poika- lapsi Mr. ja Mrs. Walter J. Wasiewicz Jr:lle (Holly Waa- rama), 55 Rindge Turnpike, Ashburnham, MA.

Marrask. 24, 1985 tyttölap- si Mr. ja Mrs. Paul R. Lam- mi Jr:lle (Shrob M. Berry), 40 Hazel St., Fitchburg, MA.

Kiitos

Sydämellinen kiitos kaikille jotka oitte osaa suruumme mielen ja isämme Raymond "Joe" Cote'n kuoleman joh- dosta.

Erikoisesti tahdomme kiittää past. Kenn Gobbia lohud- tavasta tuestaan ja marraskuun ryhmää kattamastaan kah- vipöydästä Messiah luterilaisessa kirkossa.

FITCHBURG, MA RAUNI COTE PERHEINEEN

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 449 Westminster, MA
Valitaan myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

Tulevia tilaisuuksia

Fitchburgin Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa. Kaikki ovat tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, jouluk. 7 päivänä klo 8 - 12 yöllä. Musiikista huolehtii Hi-Lites, Järjestää FACS. Kaikki tervetulleita!

Suomalainen joulujuhla Westminsterin Kaupungin talolla sunnuntaina, jouluk. 15 p.m. klo 3 iltapäivällä. Kaikki tervetulleita!

Voluntown, Conn. - Aura Seuran joulujuhla sunnuntaina, joulukuun 15 p.m. klo 5 illalla.

Kirkollisia uutisia

Messiah luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, joulukuun 8 p. Ei ole suomen kielistä jumalanpalvelusta. Klo 7:45 aam. Suomen kielinen Lutheran tun- ti WCMX, 1000 Leominster. Klo 9:15 aam. Sunnuntai- koulu ja raamattutunti. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten kaa- rattutunti. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen Ehtoollis- jumalanpalvelus. Klo 3:00 ip. Sekakuoron harjoitus. Klo 5:00 ip. Sunnuntai- koulu joulujuh- la ja joulu-konsertti. Kaikki o- vat tervetulleita!

Huom! Keskiviikkona, jou- lukuun 11 p., klo 7:00 ill. Ad- ventti-ajan hartaustilaisuus kirkossa. (Myös seuraavana keskiviikkona 18 p. samaan ai- kaan).

Elm St. Lähetys- seurakunta

Sunnuntaina, joulukuun 10 p. p., klo 8:30 ap. radiohartaus NEW LIFE - asemalta WEIM, 1280 am, Fitchburg. Jumalan- palvelus klo 9:30 ap. saarnaa past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaiken ikäi- sillä.

Tiistaina, joulukuun 8 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro- harjoitus. Klo 7:30 ill. Viikko- illan hartaustilaisuus.

Kahvitarjoilu kustantavat Mrs. Lulu Bjorbacka ja Mrs. Marion Avery.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohar- tauus HYVÄT UUTISET - lä- hetetään joka sunnuntai- aamu asemalta - WEIM, 1280, Fitch- burg, klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Ka- leva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaisin, alkaen klo 2 iltapäivällä. Eri- koistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarvittaessa.

Gardner, Mass.

Covenant Lutheran Church kirkon lähetystöseuran Pik- ku-Joulujuhla pidetään sun- nuntaina, jouluk. 8 p.m. klo 2 iltapäivällä Aini Lundin ko- dissa, 75 Allen Street, Gard- ner, MA. Kaikki ovat terve- tulleita!

Brooklyn, Conn.

Suomenkielinen joulujumalan- palvelus pidetään Brooklynin Federated kirkon kappelissa sunnuntaina, jouluk. 15 päivä- nä, klo 2 iltapäivällä. Tilai- suuden pitää Toivo Keränen. Kahvitarjoilu tilaisuuden jäl- keen. Kaikki tervetulleita!

KESKUSTASSA SIIJAITSEVA
FRANK H. MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautautoimistuksia vuodesta 1896

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST. WESTMINSTER 763 MASS. AVE. LUNENBURG

Henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö.

Palvellut monta suomalaista sukupolvea
Howard J. Miller Hautaustoimittaja 345-6778

Hauskaa Joulua

ja
Onnellista Uutta Vuotta

1985 Holiday Special

all iittala 20% off

AHLSTRÖM
iittala i finland

miscellanea
gifts-accessories-fascinations

Center East Mall Rte. 2A Acton 263 1064
Seagstown Mall-Leominster 537 2180

Pidennetyt aukiolajit Joulun aisti

Anni Niemelä näyttää messuvieraille, kuinka taitoa ja tarkkuutta vaativa pitsinnypläys sujuu.

Heinämaan pitsinnyplääjien puheenjohtaja Katri Laine esittelee ylipään mestarian tuotetta. Nyt nähtävissä on pitsinnypläys sujuu.

Pitsinnypläys näyttää lähes mystiikalta

Ainakin miespuolisesta katsojasta pitsinnypläys on lähes mystiikka. Näppärät sormet lennättävät nappuloita ja asettavat neuloja sellaisella vauhdilla, ettei ulkopuolinen tahdo silmillään mukana kestää.

-Eihän tämä mystillistä ole eikä edes vaikeaa, kun alkeet opettelee ja jonkin aikaa nypii, naurattaa nypäilyksen mestari ja veteraani Anni Niemelä Oritmatilan Heinämaan Pitsinnypläijistä.

Rauma on kuuluisa pitsiseisä ja nypäilystä. Sitä on myös Heinämaa, jossa 120 naista, joulukossa jopa kokonainen mies, vaahtaa pitsinnypläystä. Nypäily on näkömakuun mukana vuosi sitten olivat aallon pohjassa. Nyt jälleen näyttää valoisam-

malta. -Vuonna 1959 perustettiin Heinämaalle pitsinnypläijien yhdistyksen ja siitä saakka olemme näitä taitojamme esitelleet. Näyttelyissä, messuilla ja työnäyttelyissä muuallakin, kertoi Heinämaan Pitsinnypläijät ry:n puheenjohtaja Katri Laine.

Yhdistyksen 120 jäsenestä ammattilaisia on noin 30. Lahden messuilla oli esillä 15 heinämaalaista taiturin kättä taita.

-Meillä on Heinämaalla Hyvätärin niminen perinnetalo, joka myös on pitsinnypläyksen keskus. Siellä työskennellään, harastetaan ja pidetään kursseja. Vielä jokunen vuosi sitten pitsinnypläyksen tulevaisuus näytti synkältä. Kivin valoisase ei ole vielä nykyään, mut-

ta aikaisempaa enemmän nauraa olemme saaneet toimintaan mukaan, kertoo Laine.

Hänen suvussaan ei ole pelkoa, että taito menisi vanhimman sukupolven myötä manamajoille. -Meillä nyplätään viidessä polvessa, joten tulevaisuutta on. Myös miehille pitsinnypläys soveltuu hyvin, vaikka heillä onkin mukana varsin vähän. Hyvä esimerkki on vanhin veljeni. Hän on 85-vuotias, nyplännyt koko ikänsä eikä vielä ikään ole nypläystä jättänyt, kertoi Laine.

Näyttelyjen ja messujen ohella Heinämaan Pitsinnypläysmestareiden taita esillä ja myytävänä Oritmatilan Kunnatolassa, tiloissa, joissa on nähtävillä kunnan kuuluisa suomalaisten vanhojen Mestareiden taulukokoelma.

Graafisille rauhan rahasto

Graafisen teollisuuden keskeiset työmarkkinaosapuolet ovat perustaneet yhteisen Graafisen alan rauhanrahaston. Rahaston säädekirja allekirjoitettiin marraskuun 5 p:nä Helsingissä. Graafisen alan rauhanrahasto on tarkoitettu konkreettiseksi vaihtoehdoksi eräillä aloilla toteutetuille rauhanhetkille ja työnsäkauksille.

Rahaston perustajia ovat Graafisen teollisuuden työnantajaliitto, Suomen kirjatyöntekijäin liitto, Suomen sanomalehti- ja kirjallisuuden liitto ja Suomen faktoriiliitto. Osapuolet kartuttavat vuosina 1985-87 rahaston pääomaa yhteensä 300,000 markalla. Työnantajaliitto maksaa pääomasta puolet ja työntekijäliitot toisen puolen jäsenmäärien mukaisessa suhteessa.

Rahasto muodostetaan Kansan sivistysrahaston yhteyteen. Ensimmäiset apurahansa rahasto jakaa syyskuun 1986. Apurahoilla on tarkoitus tukea erityisesti tiedotus- ja kulttuurin toteuttamista rauhanhetkiksi. Alan järjestöjen oma rauhanhetki on jne.

Väitöskirja Lapuan liikkeestä

Filosofian lisensiaatti Juhana Silta on väitellyt Helsingin yliopistossa tohtoriksi väitöskirjalla, joka Suomen historian alaan kuuluvana käsittelee Lapuan liikettä ja kyydytystä vuonna 1930. Silta on raajannut tutkimuksensa vuoteen 1930, mutta siltä huolimatta hän on selvittänyt Lapuan liikkeen peruskysymyksiä: sen olemusta, nousun syitä ja sen merkitystä kansalaisten, puolueiden ja Suomen poliittisen järjestelmän kannalta.

Vuoden 1985 Joulumerkit

Suomen posti- ja telehallitus julkaisi marraskuun 11 p:nä kaksi postimerkkiä, jotka on tarkoitettu käytettäväksi erityisesti joululähtötehtävissä. Yli puolet vuosituhannen ajan joulusta on ollut nimenomaan keskitalven tärkein juhla, ja ehkä juuri siksi, että joulua vietetään vuoden pimeimpään aikaan, siihen liittyy valoisuus ja lämpö tekevät siitä niin odotetun.

Odotamme joulua, puhumme joulusta, valmistamme joulua, ja vietämme joulua monin erilaisin menoin ja traditioin. Niin ikivanha kuin joulujuhla pohjimmiltaan onkin, sen ympärille on kietynyt tapoja, joiden alkuperää ei tarvitse etsiä kovinkaan kaukaa. Esimerkiksi joulunajan pikku uuraajat, tonut, ovat varsin myöhäisiä tulkaita joulunviettotraditioissa, ja joulupöytä käyttö Suomessa yleistyi vasta 1800-luvulla.

Myös erilaiset koristeet liittyvät joulunviettoon. Aiemmin joulukoristelun muodostivat yksinomaan lattialle levitetty oljet, joilla kristillisessä joulunvietossa on tahdotu kuvata Vapahtajan seimeä. Myöhemmin alettiin syksyisin valmistaa erilaisia joulukoristeita puhdetöinä, kuten jouluristejä, kynttelikköjä, lintuja, himmeleitä ym.

Alheita: Molemmilla postimerkeissä kuvataan tällä kertaa vanhoja, perinteisiä, suomalaisia joulunviettoon liittyviä koriste-esineitä.

Toisessa postimerkissä on kuvattu "Tuomaanristi" puusta valmistettu jouluristi, jolla ennen on uskottu olevan myös taloa ja isäntäväkeä suojaava vaikutus. Lisäksi merkissä kukkivat tutut joulukukat; tuoksuvat hyasintit. Toisessa postimerkissä on kuvattu vanha, perinteinen, taidokkaasti valmistettu joululintu, lintuhan on meillä Suomessa pidetty vanhastaan onnea tuovana symbolina. Linnun alapuolella on kuvattu joulunpunaisia tulpapelejä.

Suomalaiset paperikoneet tehottomia

Poikkeuksellisen kovaa kieltä käytti Yhtyneiden Paperitehtaiden johtaja Ismo Lepola puheessaan Suomen paperi- ja kirjallisuuden yhdistyksen syyskokouksessa. Lepola sanoi, että suomalaiset paperikoneet ovat liian tehottomia verrattuna kilpailijamaihin. Lepola oli ottanut tutkimukseensa mukaan kaikkiaan 277 konetta Suomesta, Ruotsista, Länsi-Saksasta ja Norjasta. Heikoin tutkimuksessa pärjäsivät sanomalehtipaperin valmistajat. Lepolan mukaan suomalaiset paperikoneet ajavat hitaammin, katkoka jätty useammin ja hylkyä syntyy enemmän kuin kilpailijoilla. Syitä Lepola löysi useita, nopeudessa tavoitteet ovat vaatimattomat, huoltoajat ovat pitkät, katkoka on liikaa, kunnossapitoon ja ennakkovalvontaan ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota.

Poikkeus työväenlehdissä

Kotkassa 80 vuotta täyttänyt sosiaalidemokraattinen Eteenpäin-lehti on poikkeus työväenlehdissä. Lehdellä ei nimittäin mene huonosti. Lehti on omassa kaupungissaan ykköselehti hieman yli 20,000 levikillään. Kaupungin kakkoslehti häviää levikissä pari tuhatta. Eteenpäin on ainoa 7-päiväinen demarilehti tällä hetkellä Suomessa. Samalla, kun lehti juhlii 80 vuotta, niin se muutti myös formaattiaan. Lehti on nyt ns. eurokokoisen eli vanhaa mallia pienempi.

Pohjois-Lapissa alkoi kaamos

Suomen pohjoisimmassa Lapissa sijaitsevassa Utsjoen kunnassa alkoi kaamosaika 27. marraskuuta. Aurinko nähty Utsjoella vielä 26. marraskuuta 18 minuutin ajan klo 11.50 - 12.08, mutta seuraavan kerran aurinko ilmestyy Utsjoelaisien talvella 16. tammikuuta.

Paikallislehdistö sai historiansa

Paikallislehdistön historia on ensimmäinen suuri osa Suomen sanomalehdistön historian -hanketta, joka on saatavaksi. Sanomalehdistön historia -hanke on tarkoitus saada kymmenosaiseksi ja sen on tarkoitus valmistua vielä tällä vuosikymmenellä. Hanketta on vetänyt professori Päiviö Tommila Helsingin yliopiston historian laitoksesta. Suomen ensimmäinen paikallislehti oli Tyrvään Sanomat ja sen ensimmäinen numero ilmestyi 1. helmikuuta 1894.

Suomesta tiedustellaan

Sisarukset CELESTE BAGLEY ja DANIEL BAGLEY, syntyneet New Yorkissa, Helsingin Idä o.s. Lindren, syntynyt 22. helmikuuta 1891 Kuusimäessä. Henkilöitä, jotka tietävät Amanda Humbergin nykyisen osoitteen, pyydetään ottamaan yhteyttä Suomeen-Seuraan, osoite: Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Finland.

TILAUS JA OSOITTEENMUUTOS

osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00

Ulkomailla 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

RAIVA AJA

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK - MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL \$595*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% - INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED - RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

HANSLIN

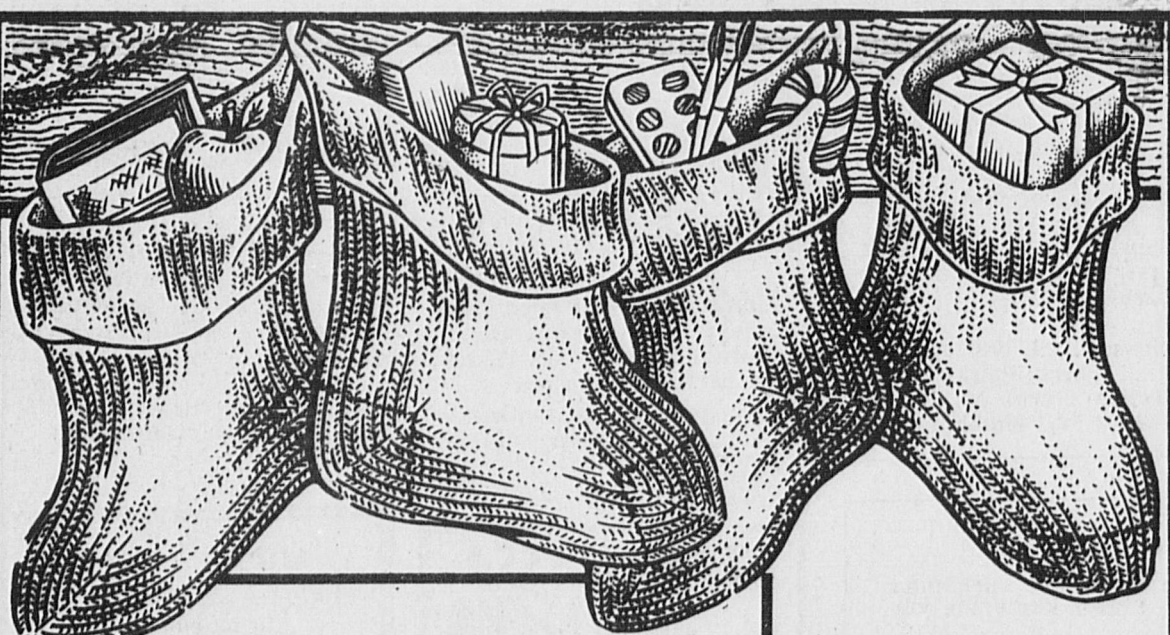
TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

'Tis soon to be
Christmas
and your savings
are few.
Let a personal loan
make it merry
for you!
Call or Stop in Today!

Is your Christmas shopping budget shorter than your gift list? A low cost, simple interest personal loan from WCU can provide you with enough money to complete all your shopping. No need to worry about the after Christmas cash crunch either - we'll design a repayment program that's right for you. Your loan will be processed quickly so you can complete your shopping in plenty of time.

In Touch with You

WORKERS' CREDIT UNION

WORKERS' CREDIT UNION
• 815 MAIN ST., FITCHBURG 345-1021
• 40 FAIRMOUNT ST., FITCHBURG 343-5810
• 313 PLEASANT ST., GARDNER 632-9200
• 11 WEST MAIN ST., ORANGE 544-2188
AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

